

2026/1047

12.5.2026

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2026/1047,

annettu 29 päivänä huhtikuuta 2026,

EU:n osaajareservin perustamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 79 artiklan 2 kohdan a alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionissa ja yksittäisissä jäsenvaltioissa ilmenee työvoimapulaa ja osaamisvajeita monilla aloilla ja monissa ammattiteissa, myös niissä, jotka ovat tärkeitä vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta. Kaikentasoisia ammattitaitoisia työntekijöitä saatetaan tarvita, jotta nämä puutteet saadaan ratkaistua. Työvoimapula ja osaamisvajeet ovat olleet merkittävä ongelma jo pitkään rakennus- ja terveydenhuollossa, hotelli- ja ravintola-alalla, kuljetusalalla, tieto- ja viestintätekniikassa, luonnontieteissä, teknologia-alalla, insinööritieteissä ja matematiikassa. Covid-19-pandemia sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän vauhdittuminen ovat pahentaneet kyseisiä puutteita entisestään. Työvoimapulan ja osaamisvajeiden odotetaan jatkuvan ja mahdollisesti vielä pahenevan väestöhaasteiden vuoksi.
- (2) Työvoimapulan ja osaamisvajeiden korjaaminen edellyttää sekä unionin tasolla että kansallisella tasolla kunnianhimoista ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jossa yksi ensisijaisista tavoitteista on antaa työmarkkinoilla aliedustettuina oleville paremmat mahdollisuudet hyödyntää koko potentiaalinsa. Kyseiseen lähestymistapaan voisivat kuulua nykyisen työvoiman uudelleen- ja täydennyskoulutus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä (EU) 2023/936 ⁽³⁾ perustetun Euroopan osaamisen teemavuoden tavoitteiden mukaisesti, EU:n sisäisen työvoiman liikkuvuuden helpottaminen muun muassa hyödyntämällä paremmin neuvoston direktiiviä 2003/109/EY ⁽⁴⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2021/1883 ⁽⁵⁾ sekä edistämällä Eures-verkoston ja tiettyjen ammattien työolojen ja -ehtojen ja houkuttelevuuden parantaminen. Pelkästään kotimaiseen ja unionin sisäiseen työvoimaan kohdistetut toimenpiteet eivät kuitenkaan tämänhetkisen työvoimapulan laajuuden ja väestökehityksen vuoksi todennäköisesti riitä ratkaisemaan nykyistä ja tulevaa työvoimapulaa ja osaamisvajetta. Komission arvioiden mukaan unionin väkiluvun ennustetaan supistuvan merkittävästi. Työikäisten määrän ennustetaan vähenevän vielä tätäkin jyrkemmin. Laillinen ja hallittu maahanmuutto onkin keskeinen keino näiden toimenpiteiden täydentämiseksi, ja sen on oltava osa ratkaisua, jolla varmistetaan hyvinvointijärjestelmien laatu, kilpailukyky ja kestävä talouskasvu unionissa ja tuetaan kaikin tavoin vihreää ja digitaalista siirtymää.

⁽¹⁾ EUVL C, C/2024/4067, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4067/oj>.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 10. maaliskuuta 2026 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 30. maaliskuuta 2026.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2023/936, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan osaamisen teemavuodesta (EUVL L 125, 11.5.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/936/oj>).

⁽⁴⁾ Neuvoston direktiivi 2003/109/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2003, pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/109/oj>).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/1883, annettu 20 päivänä lokakuuta 2021, kolmansien maiden kansalaisten maahanmuuton ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten ja neuvoston direktiivin 2009/50/EY kumoamisesta (EUVL L 382, 28.10.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

- (3) Jotta unionista tulisi houkuttelevampi kohde kolmansien maiden osaajille ja jotta voitaisiin helpottaa oikeudenmukaista kansainvälistä rekrytointia, ratkaista työvoimapula ja osaamisvaje ja tarjota kolmansien maiden kansalaisille mahdollisuuksia työskennellä unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivissä ammateissa, olisi perustettava EU:n osaajareservi. EU:n osaajareservistä olisi tehtävä unionin laajuinen alusta, jolle kootaan unionin ulkopuolella asuvien kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilit ja reserviin osallistuviin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen avoimet työpaikat ja jolla edistetään niiden kohtaamista. Euroopan parlamentti kehotti perustamaan unionin osaajareservin suosituksista komissiolle laillista muuttoliikettä koskevasta politiikasta ja lainsäädännöstä 25 päivänä marraskuuta 2021 antamassaan päätöslauselmassa ⁽⁶⁾.
- (4) Komission suosituksessa (EU) 2020/1364 ⁽⁷⁾ kehoitetaan jäsenvaltioita ottamaan käyttöön ja tukemaan kansainvälisen suojelun tarpeessa oleville suunnattuja täydentäviä työllistymisväyliä. EU:n osaajareservi voisi auttaa myös tällaisten täydentävien väylien käytännön toteuttamisessa.
- (5) EU:n osaajareservin tarkoituksena olisi oltava osallistuvien jäsenvaltioiden tukeminen nykyisen ja tulevan työvoimapulan ja osaamisvajeen ratkaisemisessa rekrytoimalla kolmansien maiden kansalaisia siinä määrin kuin kotimaisen työvoiman aktivointi ja EU:n sisäinen liikkuvuus eivät riitä tämän tavoitteen saavuttamiseen. EU:n osaajareservi olisi kansainvälistä rekrytointia helpottava vapaaehtoinen väline, joka tarjoaisi unionin tason lisätukea asiasta kiinnostuneille jäsenvaltioille. Tätä varten olisi huolehdittava EU:n osaajareservin tietoteknisen alustan, jäljempänä 'tietotekninen alusta' täydentävyydestä ja yhteentoimivuudesta jo käytössä olevien unionin ja kansallisten aloitteiden ja alustojen kanssa. EU:n osaajareservin kehittämisessä olisi otettava huomioon jäsenvaltioiden erityistarpeet, jotta osallistuminen voisi olla mahdollisimman laajaa. Käsitteellä 'osaaminen' viitataan kattavasti kaikenlaisiin taitoihin ja pätevyyskäsitteisiin, joita eri jäsenvaltioiden työmarkkinoilla mahdollisesti tarvitaan.
- (6) Koska EU:n osaajareservi perustuu vapaaehtoisuuteen, osallistuvien jäsenvaltioiden olisi myös voitava vetäytyä EU:n osaajareservistä. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava EU:n osaajareservin sihteeristölle, jäljempänä 'sihteeristö', aikomuksestaan vetäytyä EU:n osaajareservistä. Jotta sihteeristö ja jäsenvaltiot voisivat toteuttaa kaikki tarvittavat tekniset ja käytännön järjestelyt poisjääntiä varten sekä turvata riittävän vakauden ja ennustettavuuden kolmansista maista oleville työnhakijoille sekä osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille, vetäytymisen olisi tultava voimaan yhdeksän kuukauden kuluttua vetäytymisaikomuksen ilmoittamisesta. Asianomaisen jäsenvaltion osallistuvien työntajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen uusia avoimia työpaikkoja ei olisi asetettava saataville tietotekniselle alustalle ilmoituksen antamispäivän jälkeen.
- (7) EU:n osaajareservin tavoitteena on tarjota tietoa kolmansista maista oleville työnhakijoille ja osallistuviin jäsenvaltioihin laillisesti sijoittautuneille osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille. Tätä asetusta sovellettaessa katsotaan, että työnantaja tai muu yhteisö on laillisesti sijoittautunut johonkin jäsenvaltioon, jos se harjoittaa siellä tosiasiallisesti merkittävää taloudellista toimintaa kyseisen jäsenvaltion kansallisia lakeja ja hallinnollisia vaatimuksia noudattaen. Käsitteellä 'muu osallistuva yhteisö' olisi tarkoitettava työvoiman vuokrausyritystä, yksityistä työvoimatoimistoa tai työmarkkinoilla toimivaa välittäjää. Käsitteellä 'työvoiman vuokrausyritys' tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/104/EY ⁽⁸⁾ 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyä käsitettä. Käsitteellä 'yksityinen työnvälitystoimisto' tarkoitetaan vuonna 1997 tehdyssä yksityisiä työnvälitystoimistoja koskevassa Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimuksessa (nro 181) määriteltyä käsitettä.
- (8) Kolmannesta maasta olevan rekisteröityneen työnhakijan katsotaan tulleen valituksi EU:n osaajareservissä avoinna olevaan työpaikkaan, kun hänelle on tarjottu työpaikkaa, jonka ansiosta hän voi solmia työsuhteen siinä osallistuvassa jäsenvaltiossa, johon osallistuva työnantaja tai muu osallistuva yhteisö on laillisesti sijoittautunut ja jossa työnhakija tulee tavallisesti työskentelemään.

⁽⁶⁾ EUVL C 224, 8.6.2022, s. 69.

⁽⁷⁾ Komission suositus (EU) 2020/1364, annettu 23 päivänä syyskuuta 2020, laillisista väylistä suojelun saamiseksi EU:ssa: uudelleensijoittamisen, humanitaarisen maahanpääsyn ja muiden täydentävien väylien edistäminen (EUVL L 317, 1.10.2020, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2020/1364/oj>).

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/104/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, vuokratyöstä (EUVL L 327, 5.12.2008, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/104/oj>).

- (9) Muuttoliikkeen tehokasta hallintaa voidaan edistää vahvoilla kumppanuuksilla ja kahdenvälisellä yhteistyöllä kolmansien maiden kanssa. Yhteistyön avulla voidaan pyrkiä maksimoimaan muuttoliikkeen myönteiset vaikutukset ja vähentämään kolmansien maiden kansalaisten lähtömaihin kohdistuvia kielteisiä seurauksia, kuten "aivovuodon" riskiä, esimerkiksi helpottamalla kiertomuuttoa. EU:n osaajareservin olisi tuettava osaamiskumppanuuksien, kahdenvälisten järjestelyjen ja kansallisten kehysten, jotka koskevat taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, toteuttamista. Osaamiskumppanuudet ovat keskeisiä osatekijöitä komission 23 päivänä syyskuuta 2020 antaman uutta muuttoliike- ja turvapaikkasopimusta käsittelevän tiedonannon ulkoisessa ulottuvuudessa, ja niiden käytännön toteutus perustuu komission 27 päivänä huhtikuuta 2022 antamaan tiedonantoon "Osaajien houkutteleva EU:hun". Jäsenvaltion osallistuminen osaamiskumppanuuteen, kahdenväliseen järjestelyyn tai kansalliseen kehukseen, joka koskee taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, ei vaikuta sen päätökseen osallistumisesta EU:n osaajareserviin.
- (10) Jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltioiden viranomaiset ovat asianmukaisesti edustettuina EU:n osaajareservin ohjausryhmässä, jäljempänä 'ohjausryhmä', kustakin osallistuvasta jäsenvaltiosta olisi nimettävä kaksi edustajaa, joista toinen on työllisyysasiantuntija ja toinen maahanmuuton asiantuntija. Jäsenvaltioita kannustetaan varmistamaan, että kyseisten edustajien tukena on kaksi varaedustajaa, jotka voisivat edustaa varsinaisia edustajia näiden poissa ollessa. Ohjausryhmässä olisi myös oltava kaksi edustajaa komissiosta ja kuusi unionin tason eri alojen työmarkkinajärjestöjen edustajaa, jotka edustavat tasapuolisesti ammattiliittoja ja työnantajajärjestöjä. Siihen olisi voitava kutsua myös asiantuntija Euroopan parlamentista. Ohjausryhmän kokouksiin olisi voitava tarvittaessa osallistua myös muita komission edustajia. Ohjausryhmän kokouksiin olisi voitava kutsua myös unionin elinten ja laitosten, kansainvälisten järjestöjen, osaamiskumppanuuksiin, kahdenvälisiin järjestelyihin tai kansallisiin kehuksiin, jotka koskevat taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, osallistuvien kolmansien maiden sekä muiden asiaankuuluvien sidosryhmien edustajia esittämään näkemyksiään. Tällaisia järjestöjä ja sidosryhmiä voisivat olla esimerkiksi Euroopan työviranomainen, Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus, Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö, Euroopan koulutussäätiö, ILO, Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö, paikallis- ja alueviranomaiset ja kansalaisyhteiskunnan organisaatiot.
- (11) Tietoteknisen alustan kehittämisessä olisi hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan olemassa olevaa komission omistamaa tietoteknistä infrastruktuuria. Tietoteknisessä alustassa voitaisiin käyttää osittain uudelleen Eures-verkoston puitteissa kehitettyä tietoteknistä infrastruktuuria, kuten yhtä koordinoitua kanavaa ja automatisoitua työnhakijoiden ja työpaikkojen yhteensaatamisvälinettä tarvittavin mukautuksin. On tärkeää, että navigointi tietoteknisellä alustalla on intuitiivista ja että alusta on helppokäyttöinen ja esteettömästi vammaisten henkilöiden saavutettavissa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien (EU) 2016/2102⁽⁹⁾ ja (EU) 2019/882⁽¹⁰⁾ mukaisesti.
- (12) Tarvittaessa olisi varmistettava synergia tietoteknisen alustan ja muiden asiaankuuluvien unionin tason välineiden ja palvelujen välillä, myös siltä osin, miten esimerkiksi EU Academy -palvelun ja Yhteentoimiva Eurooppa -akatemian tarjoamia koulutusmateriaaleja on saatavana. Tietoteknisen alustan olisi mukauduttava nopeasti ja säännöllisesti uusiin teknologisiin käytäntöihin, ja alustalla olisi käytettävä innovatiivisia ominaisuuksia ja välineitä, jotta voidaan tarjota huipputasoisia tietoteknisiä palveluja. Komission olisi tätä varten tehtävä toteutettavuustutkimus, jossa arvioidaan mahdollisuutta integroida tietotekniseen alustaan useita yhteensaatamisalgoritmeja. Komission olisi kyseisessä toteutettavuustutkimuksessa tarkasteltava asianmukaisesti talousarviovaikutuksia, tietosuojariskejä ja riskejä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1689⁽¹¹⁾ noudattamisen suhteen. Toteutettavuustutkimuksen tulokset olisi esitettävä ohjausryhmälle, ja ne olisi otettava huomioon keskusteluissa EU:n osaajareservin tulevasta kehittämisestä.

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta (EUVL L 327, 2.12.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2102/oj>).

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

⁽¹¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1689, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä ja asetusten (EY) N:o 300/2008, (EU) N:o 167/2013, (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 ja (EU) 2019/2144 sekä direktiivien 2014/90/EU, (EU) 2016/797 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta (tekoälysäädös) (EUVL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>).

- (13) Kolmansista maista olevien työnhakijoiden profiilien ja avointen työpaikkojen muotoilu olisi määritettävä käyttäen komission Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/589⁽¹²⁾ mukaisesti laatimaa eurooppalaista taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitusta (ESCO), jossa esitetään yhdenmukaistettu terminologia taidoille, osaamiselle, tutkinnoille ja ammanteille ja parannetaan niiden läpinäkyvyyttä. ESCO-luokituksen olisi autettava kolmansista maista olevia työnhakijoita, osallistuvia työnantajia ja muita osallistuvia yhteisöjä sekä EU:n osaaajareservin kansallisia yhteyspisteitä, jäljempänä 'kansalliset yhteyspisteet', tarjoamaan vertailukelpoista tietoa työkokemuksesta, avoimien työpaikkojen kohteena olevista ammanteista sekä kolmansista maista olevien työnhakijoiden tarjoamista ja osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen vaatimista taidoista, mikä edistäisi laadukkaan yhteensaattamisprosessin toteutumista. Komission suosituksessa (EU) 2023/2611⁽¹³⁾ todetaan, että osaamisen ja tutkintojen tunnustamista koskeissa kansallisissa menettelyissä olisi korostettava henkilön kaikkea osaamista ja potentiaalia. Huomioon voitaisiin ottaa kaikenlainen pätevyys ja taidot, kuten ammatillinen koulutus, tutkinnot, erityiset todistukset (nk. pienet osaamiskokonaisuudet) sekä epävirallisen ja arkioppimisen kautta hankitut taidot ja pätevyys. Kansallisten yhteyspisteiden olisi mahdollisuuksien mukaan käytettävä ESCO-luokituksen muotoilua työpaikkailmoituksissa, jotka välitetään tietotekniselle alustalle. Jäsenvaltioiden, jotka eivät käytä ESCO-luokitusta kansallisen tason työpaikkailmoituksissa, olisi laadittava vastaavuustaulukot, joista käy ilmi kansallisissa järjestelmissä käytetyn luokituksen ja ESCO-luokituksen yhteyntoimivuus. Taulukot olisi asetettava komission saataville, ja niitä olisi käytettävä, kun avoimia työpaikkoja tai kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiileja koskevien tietojen koodeja muutetaan automaattisesti toisiksi tietoteknisen alustan kautta tapahtuvaa automatisoitua yhteensaattamista varten.
- (14) Sihteeristön ja kansallisten yhteyspisteiden tehtäviin olisi kuuluttava tietoteknisen alustan haku- ja yhteensaattamistoimintojen varmistaminen. Näitä tehtäviä olisi pidettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁽¹⁴⁾ 6 artiklan 1 kohdan e alakohdassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725⁽¹⁵⁾ 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuina yleistä etua koskevinä tehtävinä, joiden suorittamiseksi on tarpeen käsitellä henkilötietoja. Henkilötietojen käsittelyssä olisi noudatettava Euroopan unionin perusoikeuskirjan 8 artiklaa sekä asetuksia (EU) 2016/679 ja (EU) 2018/1725.
- (15) Tietoteknisen alustan haku- ja yhteensaattamistoimintoja varten tarvittava henkilötietojen käsittely olisi rajoitettava henkilötietoihin, jotka ovat tarpeen kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden, osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen tunnistamiseksi, tietoteknisellä alustalla tehtävien hakujen ja yhteensaattamisen mahdollistamiseksi sekä tietojen keräämiseksi EU:n osaaajareservin toiminnan parantamista varten, mikä ei saisi edellyttää asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklassa eikä asetuksen (EU) 2018/1725 10 artiklassa tarkoitettujen erityisten henkilötietoryhmien käsittelyä.
- (16) Kolmansista maista olevilla rekisteröityneillä työnhakijoilla olisi oltava oikeus muokata henkilötietojaan, poistaa ne tai rajoittaa niihin pääsyä esimerkiksi rajoittamalla pääsyä omiin yhteystietoihinsa. Kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilit olisi poistettava tietotekniseltä alustalta, jos työnhakija ei ole kirjautunut profiiliinsa vuoteen. Profiilin poistamisesta olisi lähetettävä ilmoitus kuukautta aiemmin, jotta työnhakijalla olisi kohtuullisesti aikaa reagoida asiaan. Kun kyseiset profiilit poistetaan, rajallinen määrä anonymisoituja tietoja olisi voitava edelleen säilyttää tietoteknisellä alustalla tutkimus- ja tilastotarkoituksiin, myös Euroopan laajuisten tilastojen tuottamista ja laadun varmistamista varten.
- (17) Sihteeristön ja kansallisten yhteyspisteiden olisi ilmoitettava kolmansista maista oleville rekisteröityneille työnhakijoille, osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille näiden oikeudesta rajoittaa teknisesti pääsyä henkilötietoihinsa ja vaatia milloin tahansa henkilötietojensa poistamista tai muuttamista, sanotun rajoittamatta niiden velvollisuutta ilmoittaa rekisteröidyille heidän henkilötietojensa käsittelystä ja heidän oikeuksistaan rekisteröityinä asetuksen (EU) 2016/679 12 ja 13 artiklan sekä asetuksen (EU) 2018/1725 14 ja 15 artiklan mukaisesti.

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/589, annettu 13 päivänä huhtikuuta 2016, työnvälityspalvelujen eurooppalaisesta verkostosta (Eures), liikkuvuuspalvelujen tarjoamisesta työntekijöille ja työmarkkinoiden yhdentymisen tiivistämisestä ja asetusten (EU) N:o 492/2011 ja (EU) N:o 1296/2013 muuttamisesta (EUVL L 107, 22.4.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/589/oj>).

⁽¹³⁾ Komission suositus (EU) 2023/2611, annettu 15 päivänä marraskuuta 2023, kolmansien maiden kansalaisten tutkintojen tunnustamisesta (EUVL L, 2023/2611, 24.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2611/oj>).

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

⁽¹⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

- (18) EU:n osajareservillä olisi osaltaan pyrittävä torjumaan sääntöjenvastaista muuttoliikettä, myös helpottamalla olemassa olevien laillisten väylien käyttöä. Kolmansista maista olevien työnhakijoiden, joiden tulo johonkin jäsenvaltioon tai oleskelu jossain jäsenvaltiossa on evätty oikeudellisella tai hallinnollisella päätöksellä tai joille on määrätty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/115/EY⁽¹⁶⁾ tarkoitettu maahantulokielto, ei olisi saatava rekisteröityä tietotekniselle alustalle, koska he eivät saisi tulla unioniin eivätkä oleskella siellä. Tätä varten kolmansista maista olevia työnhakijoita olisi vaadittava ennen tietotekniselle alustalle rekisteröitymistä antamaan ilmoitus, jonka mukaan heitä ei tällä hetkellä koske mikään kansallinen oikeudellinen tai hallinnollinen päätös, jolla evätään tulo jäsenvaltioon tai oleskelu jäsenvaltiossa, eikä direktiivissä 2008/115/EY tarkoitettu maahantulokielto. Tietoteknisellä alustalla olisi tiedotettava kolmansista maista oleville työnhakijoille siitä, että jos heihin sovelletaan tällaista päätöstä tai maahantulokieltoa, pääsy jäsenvaltioiden alueelle on kielletty eikä heidän siten pitäisi luoda profiilia tietotekniselle alustalle. Lisäksi olisi annettava tietoa tähän liittyvien väriin ilmoitusten tekemisen seurauksista ja erityisesti siitä, että heidän profiilinsa poistettaisiin tietotekniseltä alustalta. Tieto siitä, että tietyillä kolmansien maiden kansalaisilla ei ole oikeutta tulla Schengen-alueelle tai oleskella siellä, saattaa käydä ilmi, kun tehdään tarvittavia turvallisuustarkastuksia asiaankuuluvissa unionin ja kansallisissa tietokannoissa, kuten Schengenin tietojärjestelmässä, jäsenvaltioiden maahanmuuttomenettelyjen yhteydessä. Jos kansallinen maahanmuuttoviranomainen päättää hylätä kolmannesta maasta olevan työnhakijan hakemuksen jäsenvaltioon tulon tai jäsenvaltiossa oleskelun epäämisestä annetun hallinnollisen päätöksen tai direktiivissä 2008/115/EY tarkoitettua maahantulokiellon perusteella ja kansallinen maahanmuuttoviranomainen saa tietää, että kyseinen työnhakija on valittu avoimeen työpaikkaan EU:n osajareservin kautta, kansallisen maahanmuuttoviranomaisen olisi toimitettava tämä tieto kansallisille yhteyspisteille, jotta kyseisen työnhakijan profiili voidaan poistaa tietotekniseltä alustalta. Tietoteknisellä alustalla olisi tiedotettava kolmansista maista oleville työnhakijoille, että rekisteröityminen EU:n osajareserviin ei ole tae siitä, että kansallisissa maahanmuuttomenettelyissä vaaditut turvallisuustarkastukset olisi tehty.
- (19) Jotta voidaan varmistaa, että kaikki osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt noudattavat asiaankuuluvaa unionin ja kansallista lainsäädäntöä ja käytäntöä, joka koskee suojelua epäoikeudenmukaiselta rekrytoinnilta, puutteellisilta työoloilta, syrjinnältä, epäsuotuisalta kohtelulta ja ihmiskaupalta, jäsenvaltiot voivat hyödyntää olemassa olevia tietoja sääntöjä rikkoneista työnantajista ja muista yhteisöistä. Lisäksi kansallisten yhteyspisteiden olisi pidettävä rekisteriä työnantajista ja muista yhteisöistä, jotka on pysyvästi suljettu EU:n osajareservin ulkopuolelle tai joiden pääsy EU:n osajareserviin on evätty tai keskeytetty. Osallistuvien jäsenvaltioiden olisi unionin oikeutta noudattaen myös voitava asettaa asiaankuuluvien kansallisten käytäntöjen, työehtosopimusten sekä ILO:n vahvistamien periaatteiden ja suuntaviivojen mukaisia lisäehtoja työnantajien ja muiden yhteisöjen osallistumiselle EU:n osajareserviin. Kansallisten yhteyspisteiden olisi voitava evätä pääsy EU:n osajareserviin. Kansallisten yhteyspisteiden olisi avoimuuden vuoksi jaettava osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen rekisteri ohjausryhmälle. On myös tärkeää, että kansalliset toimivaltaiset viranomaiset pystyvät tunnistamaan osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt yksittäisissä jäsenvaltioissa. Tunnistamisen helpottamiseksi ja avoimuuden varmistamiseksi olisi oltava mahdollista jakaa osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen rekisteri asiaankuuluville kansallisille viranomaisille. Avoimuuden lisäämiseksi olisi myös oltava mahdollista asettaa osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen rekisteri julkisesti ja etenkin muiden asiaankuuluvien sidosryhmien saataville ohjausryhmän lisäksi. Tällaisesta avoimuudesta voisivat hyötyä myös ammattiliitot, kansalaisjärjestöt ja muut sidosryhmät.
- (20) Jos kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat kansalliselle yhteyspisteelle osallistuvan työnantajan tai muun osallistuvan yhteisön rikkoneen asiaankuuluvaa lainsäädäntöä ja käytäntöä, osallistuvan työnantajan tai muun osallistuvan yhteisön pääsy EU:n osajareserviin olisi keskeytettävä ja tämän työpaikkailmoitukset olisi poistettava tietotekniseltä alustalta. Pääsy olisi palautettava, kun kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ovat ilmoittaneet kansalliselle yhteyspisteelle, että asiaankuuluvan lainsäädännön tai käytännön rikkomistilanne on korjattu.
- (21) Kolmansista maista olevien työnhakijoiden, jotka haluavat rekisteröityä tietotekniselle alustalle, olisi voitava luoda profiili hyödyntäen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä (EU) 2018/646⁽¹⁷⁾ perustettua Europass-palvelun profiililaatimistoimintoa, jonka avulla käyttäjä voi maksutta luoda profiilin ja ilmoittaa tarvittavat tiedot taidoista, tutkinnoista ja muusta kokemuksesta suojattuun verkkokohteeseen. Unionin ja kansallisella tasolla olemassa oleviin muihin asiaankuuluviin välineisiin voitaisiin sisällyttää suora linkki tietoteknisen alustan ansioluettelomoduuliin.

⁽¹⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

⁽¹⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2018/646, annettu 18 päivänä huhtikuuta 2018, yhteisistä puitteista parempien palvelujen tarjoamiseksi taitojen ja tutkintojen alalla (Europass) ja päätöksen N:o 2241/2004/EY kumoamisesta (EUVL L 112, 2.5.2018, s. 42, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/646/oj>).

- (22) Kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden tutkinnot tunnustetaan ja virallisen oppimisen, epävirallisen oppimisen tai arkioppimisen taikka työkokemuksen kautta hankitut taidot validoidaan tarvittaessa osallistuvissa jäsenvaltioissa kolmannesta maasta olevan työnhakijan, osallistuvan työnantajan tai muun osallistuvan yhteisön pyynnöstä kansallisen lainsäädännön ja käytännön sekä mahdollisten asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten mukaisesti, mukaan lukien ammattipätevyyden vastavuoroista tunnustamista koskevat järjestelyt. Tietoteknisellä alustalla verkossa olisi oltava saatavilla tietoa kansallisella tasolla käytössä olevista tunnustamis- ja validointimenettelyistä, ja kolmansista maista oleville rekisteröityneille työnhakijoille, jotka on valittu EU:n osaaajareservin avoimna olevaan työpaikkaan, sekä osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille olisi annettava asiasta yksityiskohtaista tietoa.
- (23) Tiettyjen kolmansien maiden kansalaiset voisivat saada osaamiskumppanuuksien puitteissa tukea taitojen kehittämiseen ja validointiin. Osaamiskumppanuuden puitteissa kehitetyt tai validoidut taidot voitaisiin sertifioida niiden edellytysten mukaisesti, jotka jäsenvaltiot ovat määritelleet sen osaamiskumppanuuden puitteissa, jossa ne ovat mukana.
- (24) Kolmansista maista olevat työnhakijat voivat saada tukea myös kahdenvälisen järjestelyjen ja kansallisten kehysten, jotka koskevat taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, kautta. Kolmannessa maassa hankittujen tutkintojen tunnustamiseen ja taitojen validointiin tällaisen järjestelyn tai kehyksen puitteissa sovelletaan asianomaisen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä.
- (25) Osallistuvien jäsenvaltioiden, jotka ovat mukana osaamiskumppanuudessa tai joilla on käytössä kahdenvälisiä järjestelyjä tai kansallisia kehyksiä, jotka koskevat taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, olisi voitava EU:n osaaajareservin avulla helpottaa sellaisten kolmansista maista olevien työnhakijoiden rekrytointia, joiden taidot ja pätevyys on hankittu kyseisen osaamiskumppanuuden, järjestelyn tai kehyksen puitteissa. Tällaisten taitojen ja pätevyyden olisi siksi oltava nähtävissä tietoteknisellä alustalla niin, että kolmansista maista olevat työnhakijat, jotka ovat saaneet erityistukea tällaisen osaamiskumppanuuden, järjestelyn tai kehyksen puitteissa kolmannessa maassa, pystyvät ilmoittamaan tässä yhteydessä hankkimansa taidot ja pätevyyden profiliinsa liitettävällä merkinnällä, jäljempänä 'merkintä'. Merkintä olisi visuaalinen keino kertoa työnantajalle, että työnhakija on osallistunut tällaiseen osaamiskumppanuuteen, järjestelyyn tai kehykseen. Merkinnän lisääminen kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiliin ei vaikuta tutkintotodistusten ja ammattipätevyyden tunnustamista tai säänneltyihin ammatteihin pääsyä koskevien unionin ja kansallisten sääntöjen soveltamiseen. Merkintä ei myöskään vaikuta maahantulo- ja oleskeluoikeuksiin.
- (26) Sihteeristön olisi julkaistava tietoteknisellä alustalla luettelo osaamiskumppanuuksiin osallistuvista kolmansista maista ja jäsenvaltioista. Sihteeristön olisi myös julkaistava jäsenvaltioiden antamien tietojen perusteella luettelo kahdenvälisistä järjestelyistä tai kansallisista kehyksistä, jotka koskevat taitojen kehittämistä ja validointia kolmansissa maissa, myös kyseisiin järjestelyihin ja kehyksiin osallistuvista kolmansista maista, sekä tietoa tässä yhteydessä annetusta erityistuesta.
- (27) Osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen olisi voitava suodattaa esiin sellaisten kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilit, joiden lisäämä merkintä tarkoittaa sitä, että he ovat saaneet erityistukea osaamiskumppanuuden, kahdenvälisen järjestelyn tai kansallisen kehyksen, joka koskee taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, puitteissa. Tämä voisi kannustaa osallistuvia työnantajia ja muita osallistuvia yhteisöjä tarjoamaan työhönsijoitusta unionista.
- (28) Kaikissa EU:n osaaajareservin puitteissa toteutettavissa toimissa olisi kunnioitettava oikeutta oikeudenmukaiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun työolojen, vähimmäispalkkojen, sosiaalisen suojelun saatavuuden, koulutuksen ja nuorten työntekijöiden suojelun osalta. EU:n osaaajareservissä olisi myös Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisesti varmistettava työpaikkojen korkea laatu ja reilu kilpailu. Lisäksi on tärkeää varmistaa, että kolmansista maista olevilla työnhakijoilla on tarvittaessa mahdollisuus kääntyä tasa-arvoelinten puoleen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1500⁽¹⁸⁾ ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1499⁽¹⁹⁾ mukaisesti.

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1500, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, tasa-arvoelimiä koskevista normeista naisten ja miesten yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin työssä ja ammatissa liittyvissä asioissa sekä direktiivien 2006/54/EY ja 2010/41/EU muuttamisesta (EUVL L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>).

⁽¹⁹⁾ Neuvoston direktiivi (EU) 2024/1499, annettu 7 päivänä toukokuuta 2024, normeista tasa-arvoelimille, jotka toimivat asioissa, jotka koskevat henkilöiden rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumatonta yhdenvertaista kohtelua, uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatonta yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa ja naisten ja miesten yhdenvertaista kohtelua sosiaaliturvaa koskevista asioista ja tavaroiden ja palvelujen saatavuuden ja tarjonnan osalta sekä direktiivien 2000/43/EY ja 2004/113/EY muuttamisesta (EUVL L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj>).

- (29) ILO on vahvistanut oikeudenmukaista rekrytointia koskeissa yleisissä periaatteissaan ja toimintaohjeissaan useita vaatimuksia, jotka koskevat kolmansista maista olevien työnhakijoiden riittävää suojelua epäoikeudenmukaiselta rekrytoinnilta. EU:n osajareserviin osallistuvien tai osallistuneiden työnantajien ja muiden yhteisöjen olisi noudatettava sovellettavaa unionin oikeutta ja käytäntöä. Osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen on varmistettava myös kolmansista maista olevien työnhakijoiden ja osallistuvien jäsenvaltioiden kansalaisten yhdenvertainen kohtelu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2011/98/EU⁽²⁰⁾, 2014/36/EU⁽²¹⁾, (EU) 2016/801⁽²²⁾, (EU) 2021/1883⁽²³⁾ ja (EU) 2024/1233⁽²⁴⁾ mukaisesti. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1152⁽²⁵⁾ mukaan työnantajien on annettava työntekijöille työsuhteen alussa kirjallisesti tiedot työsuhteesta johtuvista oikeuksista ja velvoitteista. Tietoihin on sisällyttävä työsuhteen olennaiset seikat, kuten työskentelypaikka ja työn tyyppi, työsuhteen kesto, palkka, työajat, mahdollinen palkallinen vuosiloma ja tarvittaessa muut tärkeät työehdot. Lisäksi työnantajien on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/970⁽²⁶⁾ mukaisesti annettava työnhakijoille tiedot, jotka ovat tarpeen tietoon perustuvaan ja läpinäkyvään palkkaneevotteluun. Osallistuvat työnantajat tai muut osallistuvat yhteisöt eivät saisi periä rekrytoinnista maksua tai muita piilokustannuksia eivätkä kieltää kolmannesta maasta olevaa työnhakijaa ottamasta vastaan töitä muilta työnantajilta kyseisen työnantajan kanssa sovitun työaikataulun ulkopuolella eivätkä kohdella tällaista henkilöä epäsuotuisasti, jos tämä näin tekee. Osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen on kaikissa olosuhteissa noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivejä 96/71/EY⁽²⁷⁾ ja (EU) 2020/1057⁽²⁸⁾, kun ne lähettävät työntekijöitä työhön toiseen jäsenvaltioon palvelujen tarjoamisen yhteydessä, erityisesti kyseisissä direktiiveissä määritettyjen työehtojen ja -olojen osalta. Osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen on myös noudatettava vaatimuksia, jotka perustuvat unionin tuomioistuimen asiaa koskevaan oikeuskäytäntöön, erityisesti asiassa C-43/93 annettuun tuomioon⁽²⁹⁾, kuten vaatimusta siitä, että kolmansien maiden kansalaisia voidaan lähettää työhön toiseen jäsenvaltioon vain, jos nämä sääntöjen mukaisesti ja tavallisesti työskentelevät lähettävän yrityksen sijoittautumisjäsenvaltiossa. Osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen on myös noudatettava vastaanottavan jäsenvaltion asiaankuuluvaa lainsäädäntöä.

- (30) Työnantajien tai muiden yhteisöjen, jotka on pysyvästi suljettu ulos tietotekniseltä alustalta tai joiden pääsy tietotekniselle alustalle on evätty tai keskeytetty, ei olisi voitava käyttää tietoteknistä alustaa edes muiden osallistuvien yhteisöjen kautta. Kansallisten yhteyspisteiden olisi varmistettava, ettei tällaisten työnantajien tai muiden yhteisöjen avoimia työpaikkoja aseteta saataville tietotekniselle alustalle. Ennen avoimen työpaikan asettamista saataville kansallisten yhteyspisteiden olisi tarkistettava, ettei sellaista työnantajaa tai muuta yhteisöä, joka on halukas osallistumaan EU:n osajareserviin, ole kirjattu niiden työnantajien tai muiden yhteisöjen rekisteriin, jotka on pysyvästi suljettu ulos tietotekniseltä alustalta tai joiden pääsy tietotekniselle alustalle on evätty tai keskeytetty, jotta kyseiset työnantajat tai muut yhteisöt eivät varmasti pääse käyttämään tietoteknistä alustaa. Tällaisia tarkistuksia tehdessään kansallisten yhteyspisteiden olisi voitava hyödyntää myös jo olemassa olevia, kansallisiin käytäntöihin

⁽²⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/98/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (EUVL L 343, 23.12.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/98/oj>).

⁽²¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/36/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijänä työskentelyä varten (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 375, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/36/oj>).

⁽²²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj>).

⁽²³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/1883, annettu 20 päivänä lokakuuta 2021, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten ja neuvoston direktiivin 2009/50/EY kumoamisesta (EUVL L 382, 28.10.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

⁽²⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1233, annettu 24 päivänä huhtikuuta 2024, kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (EUVL L, 2024/1233, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj>).

⁽²⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1152, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, avoimista ja ennakoitavista työehdoista Euroopan unionissa (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 105, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1152/oj>).

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/970, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla (EUVL L 132, 17.5.2023, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj>).

⁽²⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/71/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 1996, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon (EYVL L 18, 21.1.1997, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/71/oj>).

⁽²⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/1057, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2020, direktiiviä 96/71/EY ja direktiiviä 2014/67/EU koskevien erityisten sääntöjen vahvistamisesta siltä osin kuin on kyse maantieliikenteen alan työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon ja direktiivin 2006/22/EY muuttamisesta valvontavaatimusten osalta sekä asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (EUVL L 249, 31.7.2020, s. 49, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/1057/oj>).

⁽²⁹⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 9.8.1994, Raymond Vander Elst v. Office des Migrations Internationales, C-43/93, ECLI:EU:C:1994:310.

perustuvia tietoja sääntöjä rikkoneista työnantajista ja muista yhteisöistä. Tällaisia tietoja voisivat olla myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2009/52/EY⁽³⁰⁾ ja 2011/36/EU⁽³¹⁾ mukaisesti laaditut luettelot. Tällaiset tarkistukset, joita tehdään sääntöjä rikkoneita työnantajia ja muita yhteisöjä koskevien jäsenvaltioissa jo olemassa olevien tietojen perusteella, voisivat auttaa tehokkaammin estämään asiaankuuluvaa unionin tai kansallista lainsäädäntöä ja käytäntöä rikkoneilta työnantajilta ja muilta yhteisöiltä pääsyn EU:n osajareserviin jäsenvaltion ensimmäisestä osallistumispäivästä alkaen. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, ettei muita osallistuvia yhteisöjä, jotka ovat kansallisen lainsäädännön mukaisesti täyttäneet huolellisuusvelvoitteensa sen osalta, että ne ovat osallistuvina työnantajina noudattaneet asiaankuuluvaa unionin ja kansallista lainsäädäntöä ja käytäntöä, joka koskee suojelua epäoikeudenmukaiselta rekrytoinnilta, puutteellisilta työoloilta, syrjinnältä, epäsuotuisalta kohtelulta ja ihmiskaupalta, suljeta ulos tietotekniseltä alustalta tai ettei niiden pääsyä tietotekniselle alustalle evätä tai keskeytetä siinä tapauksessa, että jokin osallistuva työnantaja rikkoo unionin tai kansallista lainsäädäntöä tai käytäntöä.

- (31) Sihteeristön olisi kutsuttava säännöllisesti koolle kansallisten yhteyspisteiden verkosto, johon kuuluvat kunkin osallistuvan jäsenvaltion kansalliset yhteyspisteet. Kansallisten yhteyspisteiden olisi kansallisten yhteyspisteiden verkostossa voitava vaihtaa tietoja ja parhaita käytäntöjä tämän asetuksen täytäntöönpanosta, kuten kansallisten yhteyspisteiden käytännöistä tilanteista, joissa osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt eivät noudata tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita tai ehtoja.
- (32) Laadukkaan yhteensaattamisprosessin varmistamiseksi osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen olisi voitava saada käyttöönsä luettelo, jossa ehdotetaan kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profileja, ja kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden olisi voitava saada käyttöönsä luettelo, jossa ehdotetaan avoimia työpaikkoja. Kyseisten, tietoteknisen alustan automatisoidulla yhteensaattamisvälineellä tuotettujen luetteloiden olisi perustuttava kolmansista maista olevien työnhakijoiden taitojen, tutkintojen ja työkokemuksen soveltuvuuteen avoimeen työpaikkaan nähden. Kolmansista maista olevien työnhakijoiden olisi myös voitava ilmoittaa, missä jäsenvaltiossa he haluaisivat mieluiten työskennellä ja milloin he voivat aloittaa työntöön. Yhteensaattamisprosessissa ei saisi käyttää tietoa työnhakijan jäsenvaltioista.
- (33) On tärkeää, että osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt pyrkivät valikoimaan hakijat huolellisesti, tekemään alustavan arvioinnin heidän profileistaan, myös heidän pätevyydestään, ja tekemään työnhakijan soveltuvuuden arvioinnin oikeudenmukaisen rekrytoinnin periaatteiden mukaisesti.
- (34) EU:n osajareservillä olisi vastattava työmarkkinoilla määritettyihin tarpeisiin, eikä sen pitäisi toimia keinona, jolla olemassa olevaa työvoimaa siirretään muualle tai joka vaikuttaisi olemassa olevaan työvoimaan kielteisesti tai muutoin vaarantaisi ihmisarvoisen työn tai reilun kilpailun. Jotta EU:n osajareservi tukisi paremmin jäsenvaltioiden pyrkimyksiä korjata nykyistä ja tulevaa työvoimapulaa ja osaamisvajetta ja parantaa kilpailukykyä, sen kohteena olisi oltava tämän asetuksen liitteessä luetellut tietyt ammatit, jotka edustavat unionin yleisimpiä työvoimapulasta kärsiviä ammatteja sekä vihreää ja digitaalista siirtymää suoraan edistäviä ammatteja, niiden asiaankuuluvilla osaamistasoilla. Osallistuvien jäsenvaltioiden olisi voitava unionin laajuudesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luetteloa lähtökohtana käyttäen ilmoittaa sihteeristölle, että tietyt työvoimapula-ammattit olisi lisättävä luetteloon tai poistettava siitä, jotta avoimet työpaikat vastaisivat kansallisten työmarkkinoiden erityistarpeita ja niissä otettaisiin huomioon kansallinen maahanmuuttopolitiikka. Jäsenvaltioiden olisi voitava päättää unionin laajuudesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luetteloon tehtävistä mukautuksista, joiden tuloksena luettelo vastaa työmarkkinoiden erityistarpeita kansallisella tai alueellisella tasolla. Erityisten alueellisten työmarkkinatarpeiden tapauksessa jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, että kansallinen yhteyspiste vastaa avointen työpaikkojen suodattamisesta niin, että tietotekniselle alustalle saataville asetettavissa avoimissa työpaikoissa otetaan huomioon asiaankuuluva alueellinen ulottuvuus. Tällaiset ilmoitukset eivät saisi vaikuttaa yhteensaattamisprosessiin muutoin kuin kyseisen jäsenvaltion ilmoittamien avointen työpaikkojen osalta. On tärkeää, ettei unionin laajuudesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luettelo eivätkä jäsenvaltioiden ilmoitukset vaikuta unionin kansalaisten etuuskohdeltelu periaatteeseen tai työmarkkinatilanteen selvittämiseen tarvittaessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

⁽³⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/52/EY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2009, maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavien seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista vähimmäisvaatimuksista (EUVL L 168, 30.6.2009, s. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj>).

⁽³¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäättöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>).

- (35) Jotta voitaisiin edistää oikeudenmukaista rekrytointia ja parantaa läpinäkyvyyttä kolmansista maista oleville työnhakijoille ja työnantajille, jotka haluavat rekrytoida työntekijöitä kolmansista maista, sihteeristön olisi kansallisten yhteyspisteiden ja ohjausryhmän tuella asetettava EU:n osaajareserviä ja sen toimintaa koskevaa tietoa helposti kolmansista maista olevien työnhakijoiden sekä työnantajien ja muiden EU:n osaajareserviin osallistumisesta kiinnostuneiden yhteisöjen, myös pienten ja keskisuurten yritysten, saataville, erityisesti osallistuvien jäsenvaltioiden toimivaltaisista viranomaisista koskevien tietojen osalta. Tällaisia tietoja ovat ehdot, velvoitteet ja menettelyt, jotka koskevat rekisteröitymistä ja osallistumista EU:n osaajareserviin, ja niissä olisi painotettava, että sen käyttö on maksutonta. Osallistuvien jäsenvaltioiden olisi toimitettava sihteeristölle tietoa siitä, millaiset yhteisöt saavat asettaa avoimia työpaikkoja saataville tietotekniselle alustalle kyseisessä jäsenvaltiossa. Sihteeristön olisi julkaistava kyseiset tiedot tietoteknisellä alustalla.
- (36) Jotta voitaisiin edistää oikeudenmukaista rekrytointia ja parantaa läpinäkyvyyttä kolmansista maista oleville työnhakijoille, sihteeristön olisi kansallisten yhteyspisteiden tuella varmistettava, että tietoteknisellä alustalla on saatavilla helposti ymmärrettävää tietoa. Tällaisten tietojen olisi koskettava työllistymis- ja maahanmuuttomenettelyjä, tutkintojen tunnustamista ja taitojen validointia, kolmansien maiden kansalaisten oikeuksia ja velvollisuuksia, elin- ja työoloja, olemassa olevia valitus- ja oikeussuojamekanismeja tapauksissa, joissa ilmenee työvoiman hyväksikäyttöä tai epäoikeudenmukaisia rekrytointikäytäntöjä, sekä tukitoimia, jotka ovat kansainvälisen suojelun tarpeessa olevien unionin ulkopuolella asuvien työnhakijoiden saatavilla täydentävien työllistymisväylien yhteydessä. Kansallisten yhteyspisteiden olisi toimitettava asiaankuuluvat tiedot sihteeristölle julkaistaviksi tietoteknisellä alustalla. Kansallisten yhteyspisteiden olisi myös voitava viitata olemassa oleviin unionin tai kansallisen tason tietolähteisiin. On tärkeää, että sihteeristö yhteistyössä unionin edustustojen kanssa parantaa yleistä tietoisuutta EU:n osaajareservin olemassaolosta, tavoitteista ja toiminnasta toteuttamalla viestintätoimia ja tiedotuskampanjoita mahdollisuuksien mukaan ja käytettävissä olevien resurssien rajoissa. Tällaisten viestintäkampanjojen onnistumisen varmistamiseksi on myös tärkeää, että kansalliset yhteyspisteet tukevat sihteeristöä tarvittavan tiedon levittämisessä osallistuvien jäsenvaltioiden tasolla.
- (37) On tärkeää, että tietoteknisellä alustalla annettavat tiedot asetetaan saataville vähintään osallistuvien jäsenvaltioiden virallisilla kielillä. Sihteeristö voi tutkia mahdollisuutta sisällyttää tietotekniseen alustaan mekanismeja, joiden avulla sisältö käännetään automaattisesti muille kielille.
- (38) On tärkeää, että unionin edustustot auttavat jakamaan kolmansista maista oleville työnhakijoille tietoa EU:n osaajareservistä ja sen toiminnasta sekä osallistuvista jäsenvaltioista.
- (39) Jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, että niiden julkiset työvoimapalvelut kuuluvat niiden kansallisiin yhteyspisteisiin ja vastaavat avointen työpaikkojen asettamisesta saataville tietoteknisellä alustalla yhden koordinoitun kanavan kautta. Jos avoin työpaikka julkaistaan Eures-portaalissa, kansallisten yhteyspisteiden olisi voitava kansallisen lainsäädännön mukaisesti asettaa kyseiset avoimet työpaikat kolmansista maista olevien työnhakijoiden saataville tietoteknisellä alustalla EU:n osaajareserviin osallistumisesta kiinnostuneen työnantajan tai muun yhteisön pyynnöstä.
- (40) EU:n osaajareserviä ei olisi käytettävä harjoittelijoiden tai oppisopimuskoulutettavien rekrytointiin. Kansallisten yhteyspisteiden ei siksi olisi välitettävä oppisopimuskoulutukseen ja harjoitteluun liittyviä työpaikkailmoituksia, kun ne asettavat avoimia työpaikkoja saataville tietotekniselle alustalle.

- (41) Kansallisten yhteyspisteiden olisi annettava yksityiskohtaista tietoa avoimeen työpaikkaan valituille kolmansista maista oleville rekisteröityneille työnhakijoille sekä osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille. Kyseisiin yksityiskohtaisiin tietoihin olisi kuuluttava tiedot tarvittavista viisumeista ja oleskeluluvista osallistuvassa jäsenvaltiossa työskentelyä varten sekä kolmansien maiden kansalaisten oikeuksista ja velvollisuuksista, kuten sosiaalietuuksien, terveydenhuollon, koulutuksen ja asunnon saamisesta. Yksityiskohtaista tietoa olisi annettava myös perheen yhdistämismenettelyistä, perheenjäsenten oikeuksista ja olemassa olevista toimenpiteistä, joilla helpotetaan kotoutumista vastaanottavaan jäsenvaltioon, kuten kielikursseista ja ammatillisesta koulutuksesta. Tällaisten yksityiskohtaisten tietojen olisi koskettava myös olemassa olevia valitus- ja oikeussuojamekanismeja tilanteissa, joihin liittyy työvoiman hyväksikäyttöä tai epäoikeudenmukaisia rekrytointikäytäntöjä osallistuvissa jäsenvaltioissa. Tällaiset tiedot olisi asetettava saataville selkeällä ja yksinkertaisella kielellä, ja niihin olisi sisällytettävä erityisesti toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot kansallisen käytännön mukaisesti sekä sellaisten järjestöjen yhteystiedot, jotka tarjoavat kolmansien maiden kansalaisille rekrytoinnin jälkeistä tukea ja apua, jos niitä on saatavilla. Kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden, jotka on valittu avoimeen työpaikkaan EU:n osaaajareservin kautta ja joilla on oikeus osallistua täydentävään työllistymisväylään, joka on kyseisessä jäsenvaltiossa tarjolla kansainvälisen suojelun tarpeessa oleville henkilöille, olisi saatava asianomaiselta kansalliselta yhteyspisteeltä yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat muun muassa matkustusasiakirjan saamista ja kotoutumistukea saapumisen jälkeen. Kansallisten yhteyspisteiden olisi annettava osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille tietoja näiden oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka liittyvät sosiaaliturvaan, aktiivisiin työmarkkinatoimenpiteisiin, verotukseen, työsopimuksiin, eläkeoikeuksiin ja sairausvakuutukseen.
- (42) Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten olisi käsiteltävä olemassa olevien valitusmekanismien kautta valitukset, jotka koskevat asiaankuuluvaa unionin ja kansallista lainsäädäntöä ja käytäntöä rikkoneita osallistuvia työnantajia ja muita osallistuvia yhteisöjä, kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Kolmansista maista olevien työnhakijoiden olisi voitava ilmoittaa rikkomuksista myös kansallisille yhteyspisteille. Kansallisten yhteyspisteiden olisi toimitettava tällaiset ilmoitukset asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille.
- (43) EU:n osaaajareservin läpinäkyvyyden ja ennakoitavuuden varmistamiseksi sihteeristön olisi kansallisten yhteyspisteiden tuella asetettava tietoteknisellä alustalla saataville tieto jäsenvaltioista, jotka ovat ilmoittaneet aikomuksestaan vetäytyä EU:n osaaajareservistä. Kyseinen tieto olisi asetettava julkisesti saataville tietoteknisellä alustalla viipymättä sen jälkeen, kun vetäytymisilmoitus on saatu, ja riittävän ajoissa ennen asianomaisten avointen työpaikkojen poistamista tietotekniseltä alustalta. Kansallisten yhteyspisteiden olisi kansallisen käytännön mukaisesti ilmoitettava myös kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneille osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille, että niiden avoimet työpaikat poistetaan tietotekniseltä alustalta.
- (44) Kansallisten yhteyspisteiden olisi annettava yksityiskohtaisia tietoja avoimeen työpaikkaan EU:n osaaajareservin kautta valituille kolmansista maista oleville rekisteröityneille työnhakijoille, myös viittaamalla olemassa oleviin tietolähteisiin. Lisäksi kansallisten yhteyspisteiden olisi voitava antaa tietoa automatisoidussa vakiomuodossa, myös viittaamalla asianmukaisiin tietolähteisiin tai toimivaltaisiin viranomaisiin. Kansalliset yhteyspisteet voisivat tarvittaessa turvautua myös muihin kansallisiin toimivaltaisiin viranomaisiin tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.
- (45) Avoimeen työpaikkaan valituille kolmansista maista oleville työnhakijoille sekä osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille annettaviin yksityiskohtaisiin tietoihin olisi kuuluttava selkeät, tarkat ja kattavat tiedot tarvittavista menettelyvaiheista, joita on noudatettava oleskelu- ja työluvan saamiseksi kyseisestä jäsenvaltiosta. Tietoihin olisi tätä varten sisällytettävä myös tiedot sovellettavista vaatimuksista ja asiaankuuluvista asiakirjoista, jotka on toimitettava kansallisille toimivaltaisille viranomaisille, sekä asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot kansallisen käytännön mukaisesti siten, että hyödynnetään nykyisiä tapoja olla yhteydessä asianomaisiin. Kansallisten yhteyspisteiden olisi päivitettävä annettavia tietoja säännöllisesti ottaen huomioon tietoteknisen alustan käyttäjiltä saadun palautteen. Kansallisten yhteyspisteiden verkostossa voitaisiin keskustella siitä, millä eri tavoin yksityiskohtaista vakiomuotoista ja automatisoitua tietoa voidaan antaa.

- (46) EU:n osaaajareservin päätarkoituksena on auttaa osallistuvia työnantajia ja muita osallistuvia yhteisöjä ilmoittamaan avoimista työpaikoistaan ja täyttämään niitä. Sihteeristön olisi siksi tiedotettava tietoteknisellä alustalla selkeästi, että kolmansista maista olevien työnhakijoiden rekisteröityminen EU:n osaaajareserviin ja valinta avoimeen työpaikkaan tietoteknisen alustan kautta ei takaa työluvan, viisumin tai oleskeluluvan saamista osallistuvan työnantajan tai muun osallistuvan yhteisön sijoittautumisjäsenvaltiolta.
- (47) Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen päättää siitä, kuinka paljon kolmansien maiden kansalaisia päästetään niiden alueelle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 79 artiklan 5 kohdan mukaisesti.
- (48) Jotta unionin ulkopuolella asuvien kolmansista maista olevien työnhakijoiden rekrytointi olisi helpompaa ja nopeampaa osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille, osallistuvien jäsenvaltioiden olisi oltava mahdollista ottaa käyttöön yksinkertaistettuja tai nopeutettuja maahanmuutto- ja tunnustamismenettelyjä. Kyseisten kansallisten menettelyjen olisi oltava mahdollista koskea erityisesti viisumien ja oleskelulupien myöntämistä työntekoa varten, vapautusta unionin kansalaisten etuuskohtelun periaatteesta, työmarkkinatilanteen tarkistamista koskevia vaatimuksia, tutkintojen tunnustamista ja osaamisen validointia sekä direktiivin (EU) 2021/1883 13 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä ja mahdollisuutta olla pidentämättä yhdistelmäluvapahakemuksen arvioinnin määräaikaan direktiivin (EU) 2024/1233 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Jäsenvaltiot voisivat vaihtaa ohjausryhmässä tietoa tällaisten nopeutettujen maahanmuuttomenettelyjen täytäntöönpanoon liittyvistä käytännöistä.
- (49) Liikkuvuutta koskevien sääntöjen oikeudenmukaisuuden varmistamiseksi jäsenvaltiot voivat yhden tai tarvittaessa useamman jäsenvaltion pyynnöstä toteuttaa erityisjärjestelyjä muiden osallistuvien yhteisöjen toiminnan seuraamiseksi ja tarvittaessa järjestää tarkastuspalveluja, jotka liittyvät niiden alueella olevien kolmansista maista olevien työntekijöiden seurantaan, ottaen huomioon muiden osallistuvien yhteisöjen taloudelliseen toimintaan liittyvät mahdolliset erityiskysymykset.
- (50) Oikeudenmukaisen kansainvälisen rekrytoinnin helpottamiseksi tämän asetuksen tavoitteen mukaisesti komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädöksiä, joilla muutetaan tätä asetusta siltä osin kuin on kyse liitteestä, joka sisältää luettelon unionin laajuudesta työvoimapulasta kärsivistä ammateista. On erityisen tärkeää, että komissio toteuttaa asiaa valmistellessaan asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa⁽³²⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (51) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽³³⁾ mukaisesti.
- (52) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli sellaisen unionin laajuisen alustan perustamista, jolla pyritään ratkaisemaan työvoimapula unionin tasolla helpottamalla kolmansien maiden kansalaisten rekrytointia unionin laajuudesta työvoimapulasta kärsiviin ammatteihin, koska tehokkaita kanavia ei ole ja näkyvyys maailmanlaajuisella tasolla on rajallinen, vaan tavoite voidaan toiminnan laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

⁽³²⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

⁽³³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (53) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, mukaan lukien neuvottelu-oikeus ja oikeus työtaistelutoimiin, sukupuoleen, rotuun, ihonväriin tai etniseen taikka yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän kielto, oikeus oikeudenmukaisiin ja kohtuullisiin työoloihin ja työehtoihin, nuorten suojelu työssä sekä naisten ja miesten välisen tasa-arvon periaate, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan mukaisesti.
- (54) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdystä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (55) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdystä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on ilmoittanut 5 päivänä maaliskuuta 2024 päivättyllä kirjeellä haluavansa osallistua tämän asetuksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.
- (56) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 9 päivänä tammikuuta 2024,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan kaikkien jäsenvaltioiden käytettävissä oleva EU:n osaajareservi, jolla
- a) helpotetaan sellaisten unionin ulkopuolella asuvien kolmansista maista olevien työnhakijoiden rekrytointia, joilla on unionissa työvoimapulasta kärsivissä ammateissa tarvittavat taidot ja pätevyys;
 - b) edistetään oikeudenmukaista rekrytointia koskevia normeja;
 - c) parannetaan unionin kykyä houkutella osaajia unionin ulkopuolelta.
2. Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt seuraavista:
- a) EU:n osaajareservin hallinnoinnista ja toiminnasta vastaavat viranomaiset sekä tällaisten viranomaisten välinen yhteistyö;
 - b) tietoteknisen alustan toiminta ja tiedottaminen;
 - c) edellytykset ja menettelyt, jotka koskevat kolmansista maista olevien työnhakijoiden sekä työnantajien ja muiden yhteisöjen osallistumista EU:n osaajareserviin;
 - d) sellaisten kolmansista maista olevien työnhakijoiden rekrytoinnin helpottaminen, jotka ovat saaneet erityistukea osaamiskumppanuuden, kahdenvälisen järjestelyn tai kansallisen kehyksen, joka koskee taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, puitteissa;
 - e) työnhakijoiden sekä osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen oikeuksien suojelu tätä asetusta sovellettaessa.

2 artikla

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan unionin ulkopuolella asuviin kolmansista maista oleviin työnhakijoihin sekä osallistuviin työnantajiin ja muihin osallistuviin yhteisöihin, jotka ovat sijoittautuneet osallistuviin jäsenvaltioihin.

3 artikla

Jäsenvaltioiden osallistuminen ja vetäytyminen

1. Mikä tahansa jäsenvaltio voi milloin tahansa päättää osallistua EU:n osaajareserviin. Tällaisen jäsenvaltion on ilmoitettava päätöksestään sihteeristölle viimeistään yhdeksän kuukautta ennen päivää, jolloin sen osallistumisen on tarkoitus alkaa, ja eriteltävä, minkä tyyppiset yhteisöt saavat asettaa avoimia työpaikkoja saataville tietotekniselle alustalle.

Kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden työnantajien ja muiden yhteisöjen avoimet työpaikat voidaan asettaa saataville tietoteknisellä alustalla ensimmäisestä osallistumispäivästä alkaen.

Sihteeristö asettaa tiedon osallistuvista jäsenvaltioista saataville tietoteknisellä alustalla.

2. Osallistuva jäsenvaltio voi vetäytyä EU:n osaajareservistä. Osallistuvien jäsenvaltioiden, jotka aikovat vetäytyä EU:n osaajareservistä, on ilmoitettava asiasta sihteeristölle. Vetäytymisilmoitukset on toimitettava kesäkuussa tai joulukuussa.

Vetäytyminen tulee voimaan yhdeksän kuukauden kuluttua ilmoituksesta.

Jäsenvaltioon, joka on ilmoittanut aikomuksestaan vetäytyä EU:n osaajareservistä, sijoittautuneiden osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen uusia avoimia työpaikkoja ei ilmoituspäivästä alkaen aseteta enää saataville EU:n osaajareservin tietoteknisellä alustalla. Tietoteknisellä alustalla jo saatavilla olevat avoimet työpaikat poistetaan siitä päivästä alkaen, jona vetäytyminen tulee voimaan.

Jäsenvaltion vetäytyminen pois EU:n osaajareservistä kahden ensimmäisen osallistumisvuoden aikana johtaa kaiken jäsenvaltiolle siihen päivään asti, jona vetäytyminen tulee voimaan, myönnetyn asiaankuuluvan unionin rahoituksen nettomääräiseen peruutukseen tai takaisinperintään. Jäsenvaltion vetäytyminen toisen osallistumisvuoden jälkeen johtaa mahdollisen jäsenvaltiolle jo myönnetyn unionin rahoituksen, joka koskee vetäytymisen voimaantulon jälkeistä ajanjaksoa, nettomääräiseen peruutukseen tai takaisinperintään.

Sihteeristö asettaa viipymättä kansallisten yhteyspisteiden tuella tietoteknisellä alustalla saataville tiedon jäsenvaltioista, jotka ovat ilmoittaneet aikomuksestaan vetäytyä EU:n osaajareservistä.

4 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'osallistuvalla jäsenvaltiolla' EU:n osaajareserviin osallistuvaa jäsenvaltiota;
- 2) 'kolmannesta maasta olevalla työnhakijalla' unionin ulkopuolella asuvaa luonnollista henkilöä, joka on asianomaisen osallistuvan jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön tai käytännön perusteella täysi-ikäinen, ei ole Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu unionin kansalainen ja hakee työtä unionista;
- 3) 'kolmannesta maasta olevalla rekisteröityneellä työnhakijalla' kolmannesta maasta olevaa työnhakijaa, joka on rekisteröitynyt tietotekniselle alustalle 11 artiklan mukaisesti;
- 4) 'osallistuvalla työnantajalla' työnantajaa, joka on laillisesti sijoittautunut osallistuvaan jäsenvaltioon ja jonka avoimia työpaikkoja on saatavilla tietoteknisellä alustalla työnantajan sijoittautumisjäsenvaltion kansallisen yhteyspisteen välittämänä;
- 5) 'muulla osallistuvalla yhteisöllä' työvoiman vuokrausyritystä, yksityistä työvoimatoimistoa tai työmarkkinoilla toimivaa välittäjää, jonka avoimia työpaikkoja on saatavilla tietoteknisellä alustalla sen jäsenvaltion kansallisen yhteyspisteen, johon muu osallistuva yhteisö on laillisesti sijoittautunut, välittämänä;
- 6) 'profiililla' tietoja, jotka kolmannesta maasta oleva työnhakija antaa vakiotietomuodossa tietoteknisen alustan kautta työnhakua varten;
- 7) 'yhdeksi koordinoitulla kanavalla' tietoteknistä palvelua työpaikkailmoitusten välittämiseksi osallistuvilta jäsenvaltioilta tietotekniselle alustalle yhtenäisen järjestelmän mukaisesti ja tarvittavaa teknistä infrastruktuuria käyttäen;

- 8) 'avoimella työpaikalla' palkallista työpaikkaa, jonka perusteella työpaikkaan valittu kolmannelle maasta oleva työnhakija voisi solmia työsuhteen siinä osallistuvassa jäsenvaltiossa, johon osallistuva työnantaja tai muu osallistuva yhteisö on sijoittautunut ja jossa kolmannelle maasta oleva työnhakija tulee tavallisesti työskentelemään.

II LUKU

TIETOTEKNISEN JÄRJESTELMÄN ARKKITEHTUURI

5 artikla

EU:n osaajareservin tietotekninen alusta

1. Perustetaan tietotekninen alusta, jolla helpotetaan kolmansista maista olevien työnhakijoiden rekrytointia.
2. Tietotekninen alusta koostuu seuraavista osista:
 - a) yksi koordinoitu kanava, jonka kautta osallistuvat jäsenvaltiot voivat välittää työpaikkailmoituksia tekniselle alustalle;
 - b) tekninen infrastruktuuri, jonka avulla tietotekninen alusta voi vastaanottaa osallistuvilta jäsenvaltioilta ilmoituksia avoimista työpaikoista;
 - c) tekninen infrastruktuuri kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilien keräämistä ja tallentamista varten;
 - d) tekninen infrastruktuuri, jossa kansalliset yhteyspisteet, osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt voivat hakea kolmansista maista olevia rekisteröityneitä työnhakijoita ja tällaiset työnhakijat voivat hakea avoimia työpaikkoja;
 - e) automatisoitu työnhakijoiden ja työpaikkojen yhteensaattamisväline;
 - f) suojattu viestintäkanava, jonka kautta kolmansista maista olevat rekisteröityneet työnhakijat sekä osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt voivat viestiä ja ladata asiakirjoja tietotekniselle alustalle.
3. Automaattisen yhteensaattamisvälineen toiminnan on perustuttava syrjimättömyyden, laillisuuden ja oikeudenmukaisuuden periaatteisiin, eikä siitä saa aiheutua epäoikeudenmukaisia vinoumia tai käytäntöjä, jotka on kielletty unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä.
4. Sihteeristö tekee kahden vuoden kuluessa tietoteknisen alustan käyttöönotosta toteutettavuustutkimuksen, jossa arvioidaan mahdollisuutta integroida tietotekniseen alustaan useita yhteensaattamisalgoritmeja.
5. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä tarvittavat tekniset standardit, jotka koskevat tiedonvaihtoa, tietomuotoja, mukaan lukien eurooppalainen taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitus (ESCO) sekä työpaikkailmoitusten muotoja ottaen huomioon 13 artiklan 4, 5 ja 6 kohdan ja kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilien muotoja ottaen huomioon 6, 11 ja 12 artiklan. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
6. Osallistuvat jäsenvaltiot ja sihteeristö varmistavat teknisen yhteentoimivuuden kansallisten järjestelmien ja tietoteknisen alustan välillä. Sihteeristö varmistaa tarvittaessa yhteyden muihin asiaankuuluviin unionin tasolla tarjottaviin välineisiin ja palveluihin.

6 artikla

Henkilötietojen käsittely

1. Sihteeristö saa käsitellä kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden sekä osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen henkilötietoja vain siltä osin kuin se on tarpeen 8 artiklan 2 kohdan mukaisten tehtävien suorittamiseksi. Käsitellessään henkilötietoja tätä tarkoitusta varten sihteeristö toimii asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklan 8 alakohdassa määritellyn rekisterinpitäjänä.
2. Kansalliset yhteyspisteet saavat käsitellä kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden sekä osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen henkilötietoja vain siltä osin kuin se on tarpeen 10 artiklan 2 kohdan mukaisten tehtävien suorittamiseksi. Käsitellessään henkilötietoja tätä tarkoitusta varten kansalliset yhteyspisteet toimivat asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 7 alakohdassa määritellyinä rekisterinpitäjinä.

3. Kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiileihin on sisällytettävä etu- ja sukunimi, yhteystiedot, syntymäaika ja kansalaisuus tai kansalaisuudet sekä tiedot akateemisesta ja ammatillisesta pätevyydestä, vapaaehtoistyö- tai työkokemuksesta, muista taidoista ja kielitaidosta.

Kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilit voivat myös sisältää tietoa siitä, milloin kolmannesta maasta oleva työnhakija voisi aloittaa työnteon ja mitkä olisivat hakijan toivomia jäsenvaltioita.

4. Sihteeristö ja kansalliset yhteyspisteet ilmoittavat kolmansista maista oleville rekisteröityneille työnhakijoille sekä osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille näiden henkilötietojen käsittelystä ja oikeuksista rekisteröityinä tahoina sekä näiden 5 ja 6 kohdan mukaisista oikeuksista.

5. Tietotekniselle alustalle tämän asetuksen mukaisesti rekisteröidyt tai siirretyt henkilötiedot luetteloidaan, tallennetaan ja asetetaan saataville alustalla ainoastaan hakuja ja yhteensaattamista varten. Kolmansista maista olevilla rekisteröityneillä työnhakijoilla on oikeus muokata henkilötietojään, poistaa ne tai rajoittaa niihin pääsyä.

6. Kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilit, joihin asianomaiset työnhakijat eivät ole kirjautuneet vuoteen, poistetaan, eikä henkilötietoja tallenneta. Asianomaiselle työnhakijalle on tällaisessa tapauksessa lähetettävä kuukautta aiemmin automaattinen ilmoitus siitä, että hänen profilinsa poistetaan, ellei siihen ole kirjaututtu mainitun ajanjakson kuluessa. Kun profiilit on poistettu, rajatut anonymisoidut tiedot voidaan säilyttää tutkimus- ja tilastointitarkoituksia sekä EU:n osaajareservin toiminnan parantamista varten.

7. Sihteeristö asettaa kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiileihin ja osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen työpaikkailmoituksiin sisältyvät tiedot saataville tietoteknisellä alustalla hakuja ja yhteensaattamista varten.

8. Kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiileihin sisältyvät tiedot ovat ainoastaan osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen sekä kansallisten yhteyspisteiden saatavilla. Työpaikkailmoituksiin sisältyvät tiedot ovat kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden ja kansallisten yhteyspisteiden saatavilla.

9. Työnhakijan jäsenvaltiotoiveita koskevien tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittely 16 artiklan mukaista yhteensaattamista varten on kielletty.

10. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä lisäsäännöksiä, jotka koskevat käsiteltäviä ja työpaikkailmoituksiin ja kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiileihin sisällytettäviä henkilötietoja, rekisterinpitäjien velvollisuuksia, mukaan lukien tietojen käsittelijän tai käsittelijöiden mahdollista käyttöä koskevat säännöt, henkilötietoihin pääsyn edellytyksiä sekä kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden mahdollisuutta rajoittaa pääsyä henkilötietoihinsa tietoteknisellä alustalla. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

III LUKU

HALLINNOINTI

7 artikla

Rakenne

EU:n osaajareservi koostuu seuraavista:

- a) sihteeristö;
- b) ohjausryhmä;
- c) kansalliset yhteyspisteet.

8 artikla

Sihteeristö

1. Sihteeristön tehtävistä huolehtii komissio.
2. Sihteeristön tehtävänä on
 - a) EU:n osajareservin yleisen hallinnoinnin varmistaminen, mukaan lukien EU:n osajareservin toiminnan suunnittelu ja koordinointi sekä yleisen tietoisuuden parantaminen osajareservistä viestintätoimien ja tiedotuskampanjoiden avulla;
 - b) tietoteknisen alustan ja siihen liittyvien ja sen toiminnan kannalta tarpeellisten tietoteknisten palveluiden perustaminen sekä alustan hallinnoiminen, erityisesti käyttämällä tarvittaessa saatavilla olevaa unionin tason teknistä infrastruktuuria;
 - c) tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa, 3 artiklan 2 kohdan viidennessä alakohdassa, 9 artiklan 5 kohdassa, 10 artiklan 2 kohdan i alakohdassa, 12 artiklan 4 kohdassa, 14 artiklan 2 kohdassa, 15 artiklan 2 kohdassa ja 17 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen asiaankuuluvien tietojen julkaiseminen tietoteknisellä alustalla;
 - d) ohjausryhmän kokousten koolle kutsuminen ja valmistelu;
 - e) tietojen kerääminen EU:n osajareservin toiminnan seuraamiseksi 20 artiklan mukaisesti;
 - f) kansallisten yhteyspisteiden verkoston 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen kokousten koolle kutsuminen säännöllisin väliajoin.

Sihteeristö toimittaa ohjausryhmälle vuosittain 20 artiklan 1 ja 4 kohdassa tarkoitettut tiedot. Jos tällaisiin tietoihin sisältyy henkilötietoja, ne anonymisoidaan.

9 artikla

Ohjausryhmä

1. Ohjausryhmä koostuu seuraavista jäsenistä:
 - a) kustakin osallistuvasta jäsenvaltiosta kaksi edustajaa, joista toinen on työllisyysasiantuntija ja toinen maahanmuuton asiantuntija;
 - b) kaksi komission edustajaa;
 - c) kuusi unionin tason monialaisten työmarkkinajärjestöjen edustajaa, jotka edustavat tasapuolisesti ammattiliittoja ja työnantajajärjestöjä.

Vain ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuilla jäsenillä on äänioikeus.

2. Ohjausryhmän kokouksiin voidaan kutsua asiantuntija Euroopan parlamentista. Ohjausryhmän kokoukseen voi tarvittaessa osallistua myös muita komission edustajia.

3. Ohjausryhmän kokouksiin voidaan kutsua esittämään näkemyksiään unionin elinten ja laitosten edustajia, kansainvälisten järjestöjen edustajia, osaamiskumppanuuksiin, kahdenvälisiin järjestelyihin tai kansallisiin kehyksiin, jotka koskevat taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, osallistuvien kolmansien maiden edustajia sekä muita asiaankuuluvia sidosryhmiä.

4. Ainoastaan osallistuvien jäsenvaltioiden edustajat ovat ohjausryhmän jäseniä. Ohjausryhmän kokouksiin voi osallistua tarkkailijoina edustajia jäsenvaltioista, jotka eivät osallistu EU:n osajareserviin.

5. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen edustajien on allekirjoitettava kirjallinen ilmoitus siitä, ettei heille synny tilanteessa eturistiriitaa. Sihteeristö julkaisee kyseiset ilmoitukset ja niiden päivitykset tietoteknisellä alustalla.

6. Ohjausryhmän tehtävänä on

- a) auttaa sihteeristöä 14 artiklassa tarkoitettun unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luettelon laatimisessa;

- b) helpottaa osallistuvien jäsenvaltioiden välistä parhaiden käytäntöjen vaihtoa, jossa käsitellään unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luetteloon 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehtäviä kansallisia tai alueellisia mukautuksia;
 - c) tukea sihteeristöä EU:n osaajareservin toiminnan suunnittelussa ja koordinoinnissa;
 - d) helpottaa 20 artiklassa tarkoitettujen EU:n osaajareservin seurantatoimien kannalta hyödyllisten tietojen keräämistä;
 - e) vaihtaa parhaita käytäntöjä, jotka liittyvät nopeutettujen maahanmuuttomenettelyjen täytäntöönpanoon kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden rekrytoinnin helpottamiseksi 19 artiklan mukaisesti;
 - f) tukea sihteeristöä EU:n osaajareserviä koskevan tietoisuuden parantamiseen tähtäävässä 8 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa toiminnassa.
7. Ohjausryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa ja tarvittaessa tapauskohtaisesti. Kokoukset kutsuu koolle sihteeristö, joka toimii niiden puheenjohtajana.

10 artikla

Kansalliset yhteyspisteet

1. Kunkin osallistuvan jäsenvaltion on nimettävä taho, joka toimii sen kansallisena yhteyspisteenä. Osallistuvien jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden kansalliset yhteyspisteet koostuvat asiaankuuluvia kansallisia viranomaisia edustavista työllisyyden ja maahanmuuton asiantuntijoista. Kansallinen yhteyspiste voi tarvittaessa turvautua muihin kansallisiin toimivaltaisiin viranomaisiin 2 kohdassa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.
2. Kansallisen yhteyspisteen tehtävänä on
- a) helpottaa tietoteknisen alustan toimintaa kansallisella tasolla;
 - b) asettaa avoimet työpaikat saataville tietoteknisellä alustalla yhden koordinoitun kanavan kautta 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 - c) poistaa tietotekniseltä alustalta avoimet työpaikat 13 artiklan 12 kohdan mukaisesti ja kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilit 11 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti sen jälkeen, kun kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ovat toimittaneet asiaankuuluvat tiedot;
 - d) ilmoittaa tarvittaessa sihteeristölle unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luetteloon 15 artiklan 1 kohdan toisen, kolmannen ja neljännen alakohdan nojalla tehtävistä mahdollisista maakohtaisista mukautuksista;
 - e) pitää rekistereitä seuraavista:
 - i) osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt;
 - ii) työnantajat ja muut yhteisöt, jotka on pysyvästi suljettu ulos EU:n osaajareservistä tai joiden pääsy EU:n osaajareserviin on evätty tai keskeytetty;
 - f) tarkistaa e alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu rekisteri ennen avoimen työpaikan asettamista saataville tietoteknisellä alustalla ja evätä pääsy tietotekniselle alustalle EU:n osaajareserviin osallistumisesta kiinnostuneilta työnantajilta tai muilta yhteisöiltä, jos nämä on kirjattu kyseiseen rekisteriin, tai muun sellaisen tiedon perusteella, jonka mukaan asiaankuuluvaa unionin tai kansallista lainsäädäntöä ja käytäntöä on todettu rikotun;
 - g) jakaa e alakohdan i alakohdassa tarkoitettu rekisteri ohjausryhmälle, ja jos osallistuva jäsenvaltio niin päättää, jakaa kyseinen rekisteri muille asiaankuuluville kansallisille viranomaisille;
 - h) saattaa e alakohdan i alakohdassa tarkoitettu rekisteri julkisesti saataville, jos osallistuva jäsenvaltio niin päättää;
 - i) sulkea osallistuvat työnantajat tai muut osallistuvat yhteisöt ulos EU:n osaajareservistä tai keskeyttää niiden pääsy EU:n osaajareserviin ja poistaa asiaankuuluvat avoimet työpaikat tietotekniseltä alustalta 13 artiklan 8 ja 9 kohdan mukaisesti;

- j) toimittaa sihteeristölle 17 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettut tiedot ja 20 artiklassa tarkoitettut EU:n osaajareservin seurantaan varten tarvittavat tiedot;
- k) antaa yksityiskohtaisia tietoja EU:n osaajareservissä avoinna olevaan työpaikkaan valituille kolmansista maista oleville rekisteröityneille työnhakijoille sekä osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
3. Kun sihteeristö kutsuu koolle osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten yhteyspisteiden verkoston 8 artiklan 2 kohdan f alakohdan nojalla, kansallisten yhteyspisteiden edustajien on kokoonnuttava vaihtamaan tietoja ja parhaita käytäntöjä, jotka koskevat tämän asetuksen täytäntöönpanoa.

IV LUKU

KOLMANSISTA MAISTA OLEVIENTYÖNHAKIJOIDEN REKISTERÖITYMINEN JA TYÖNANTAJIEN JA MUIDEN YHTEISÖJEN OSALLISTUMINEN EU:N OSAAJARESERVIIN

11 artikla

Kolmansista maista olevien työnhakijoiden rekisteröityminen ja pääsy EU:n osaajareserviin

1. Kolmansista maista olevat työnhakijat voivat luoda itselleen Europass-profiilinlaatumistoiminnon avulla profiilin tietotekniselle alustalle rekisteröitymistä varten. Tietotekniselle alustalle johtavia suoria linkkejä voidaan julkaista muidenkin asiaankuuluvien välineiden verkkosivustoilla.

2. Jotta kolmannesta maasta oleva työnhakija voi rekisteröityä tietotekniselle alustalle, hänen on annettava ilmoitus siitä, ettei häneltä ole jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla annettulla oikeudellisella tai hallinnollisella päätöksellä evätty pääsyä mihinkään jäsenvaltioon eikä lupaa oleskella missään jäsenvaltiossa ja ettei hänelle ole määrätty direktiivissä 2008/115/EY tarkoitettua maahantulokieltoa unionin alueelle.

Jos kolmannesta maasta oleva rekisteröitynyt työnhakija on antanut ensimmäisen alakohdan mukaisesti väärän ilmoituksen, hänen profiilinsa poistetaan tietotekniseltä alustalta sen jälkeen, kun kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ovat toimittaneet asiaankuuluvat tiedot. Kolmannesta maasta oleva työnhakija voi luoda uuden profiilin sen jälkeen, kun oikeudellinen tai hallinnollinen päätös tai maahantulokielto ei enää sovellu.

3. Kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilit ovat osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen nähtävissä.

12 artikla

Ilmoitus osallistumisesta osaamiskumppanuuksiin, kahdenvälisiin järjestelyihin tai kansallisiin kehyksiin, jotka koskevat taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa

1. Kolmansista maista olevat työnhakijat, jotka ovat saaneet erityistukea osaamiskumppanuuden, kahdenvälisen järjestelyn tai kansallisen kehyksen, joka koskee taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, puitteissa, voivat ilmoittaa tämän profiileissaan.

2. Tietotekniselle alustalle kehitetään 5 artiklan 5 kohdan mukaisesti tämän artiklan 1 alakohdan soveltamista varten kolmansista maista olevien työnhakijoiden profiiliin liitettävä merkintä, jäljempänä 'merkintä'.

Kolmansista maista olevien työnhakijoiden, jotka ilmoittavat osallistumisestaan johonkin 1 kohdassa tarkoitettuun osaamiskumppanuuteen, järjestelyyn tai kehykseen, on sisällytettävä merkintään seuraavat tiedot:

- a) osaamiskumppanuuden, kahdenvälisen järjestelyn tai kansallisen kehyksen, joka koskee taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, nimi; ja
- b) yksityiskohtaiset tiedot mahdollisesta a alakohdan yhteydessä suoritetusta koulutuksesta, mukaan lukien sen aihe, kesto ja hankitun osaamisen tyyppi, myös asiaankuuluva kielitaito.

Kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiiliin voidaan liittää ilmoitettuja tietoja tukevia asiakirjoja, jos niitä on saatavilla. Kolmansista maista olevat työnhakijat voivat ilmoittaa myös muita rekrytoinnin kannalta hyödyllisiksi katsomiaan tietoja.

3. Merkintä tulee näkyviin tietoteknisellä alustalla oleviin kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiileihin, ja siinä täsmennetään, että se on vain tiedoksi EU:n osaajareservin tarkoituksia varten eikä merkitse sitä, että kolmannesta maasta olevan työnhakijan taidot tai tutkinnot, jotka hakija on mahdollisesti hankkinut 1 kohdassa tarkoitettuihin osaamiskumppanuuksiin, järjestelyihin tai kehyksiin osallistumalla, olisi tunnustettu tai validoitu virallisesti. Merkintä ei vaikuta maahantulo- ja oleskeluoikeuksiin.

4. Sihteeristö julkaisee tietoteknisellä alustalla luettelon osaamiskumppanuuksissa mukana olevista kolmansista maista ja osallistuvista jäsenvaltioista. Sihteeristö julkaisee tietoteknisellä alustalla myös luettelon kahdenvälisistä järjestelyistä ja kansallisista kehyksistä, jotka koskevat taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, sekä kolmansista maista, jotka osallistuvat kyseisiin järjestelyihin ja kehyksiin, ja sellaista tietoa näissä järjestelyissä ja kehyksissä myönnetystä erityistuesta, jonka osallistuvat jäsenvaltiot ovat päättäneet liittää EU:n osaajareserviin.

13 artikla

Työnantajien ja muiden yhteisöjen osallistuminen EU:n osaajareserviin

1. Työnantajien ja muiden yhteisöjen, jotka haluavat osallistua EU:n osaajareserviin, on pyydetävä sijoittautumisjäsenvaltionsa kansallista yhteyspistettä asettamaan niiden avoimet työpaikat saataville tietoteknisellä alustalla.

2. Kansallisten yhteyspisteiden on asetettava tietoteknisellä alustalla saataville avoimia työpaikkoja,

a) jotka kuuluvat 14 artiklassa tarkoitetun unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luettelon ja siihen 15 artiklan 1 kohdan nojalla tehtyjen maakohtaisten mukautusten piiriin tai ovat merkittäviä tietoteknisellä alustalla luettelon osaamiskumppanuuden, kahdenvälisen järjestelyn tai kansallisen kehyksen, joka koskee taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, kannalta;

b) joihin voidaan rekrytoida työnhakijoita kolmansista maista tämän vaikuttamatta unionin kansalaisten etuuskohtelun periaatteeseen, mikäli sitä kansallisen lainsäädännön nojalla sovelletaan.

3. Kun kansalliset yhteyspisteet asettavat avoimia työpaikkoja saataville tietoteknisellä alustalla, ne eivät saa välittää

a) oppisopimuskoulutus- ja harjoittelupaikkoja;

b) 10 artiklan 2 kohdan e alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuun rekisteriin kirjattujen työnantajien ja muiden yhteisöjen avoimia työpaikkoja.

4. Tietoteknisellä alustalla saataville asetettaviin työpaikkailmoituksiin on sisällytettävä vähintään seuraavat tiedot:

a) sen työnantajan nimi ja yhteystiedot, jonka kanssa kolmannesta maasta oleva työnhakija solmisi suoran työsuhteen, sekä mahdollisen muun osallistuvan yhteisön nimi ja yhteystiedot;

b) työtehtävien kuvaus;

c) työ sopimuksen kesto; ja

d) työn tavanomainen suorituspaikka.

5. Tietoteknisellä alustalla saataville asetettaviin työpaikkailmoituksiin voidaan sisällyttää muitakin tietoja, kuten tarjottu alkupalkka tai palkkahaarukka.

6. Osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt voivat 4 kohdassa mainittujen tietojen lisäksi antaa täydentäviä tietoja, joiden tarkoituksena on esitellä yritystä kolmansista maista oleville työnhakijoille, mukaan lukien yrityksen toimiala, lyhyt kuvaus sen toiminnasta ja tarvittaessa yrityksen rekisterinumero.

7. Osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen on noudatettava tapauksen mukaan asiaankuuluvaa unionin ja kansallista lainsäädäntöä ja käytäntöä, joka koskee kolmansien maiden kansalaisten suojelua epäoikeudenmukaiselta rekrytoinnilta, puutteellisilta työoloilta, syrjinnältä, epäsuotuisalta kohtelulta ja ihmiskaupalta. Osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen on myös noudatettava sovellettavia työehtosopimuksia, joilla turvataan kolmansien maiden kansalaisten yhdistymisvapaus ja oikeus työehtosopimusneuvotteluihin. Osallistuvat jäsenvaltiot voivat asettaa lisäehtoja työnantajien ja muiden yhteisöjen osallistumiselle EU:n osaajareserviin, jotta voidaan varmistaa muiden asiaankuuluvien kansallisten käytäntöjen, työehtosopimusten sekä ILO:n vahvistamien periaatteiden ja suuntaviivojen, kuten oikeudenmukaista rekrytointia koskevien yleisten periaatteiden ja toimintaohjeiden, noudattaminen unionin oikeuden mukaisesti.

8. Jos kansallinen toimivaltainen viranomainen toteaa, että osallistuva työnantaja tai muu osallistuva yhteisö ei noudata 7 kohdassa tarkoitettuja velvollisuuksia ja ehtoja, kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä asiaankuuluvalla kansalliselle yhteyspisteelle.

Kun kansallinen yhteyspiste on saanut ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen, sen on keskeytettävä asianomaisen osallistuvan työnantajan tai muun osallistuvan yhteisön pääsyn tietotekniselle alustalle ja poistettava sen avoimet työpaikat tietotekniseltä alustalta. Tällaisissa tapauksissa osallistuvan työnantajan tai muun osallistuvan yhteisön ei sallita käyttää tietoteknistä alustaa myöskään muiden osallistuvien yhteisöjen kautta.

Kun kansallinen toimivaltainen viranomainen ilmoittaa kansalliselle yhteyspisteelle, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu tilanne, jossa asianomainen työnantaja tai muu yhteisö on rikkonut velvollisuuksia tai ehtoja, on korjattu, asiaankuuluvan kansallisen yhteyspisteen on palautettava pääsy tietotekniselle alustalle.

9. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 8 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat päättää sulkea osallistuvia työnantajia ja muita osallistuvia yhteisöjä sekä EU:n osaajareserviin osallistumisesta kiinnostuneita työnantajia ja muita yhteisöjä pysyvästi ulos EU:n osaajareservistä, kun on kyse direktiivin 2011/36/EU 2, 3 ja 18 a artiklassa tarkoitetuista rikoksista tai maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työllistämiseen liittyvistä rikoksista, joista säädetään 2009/52/EY 9 artiklassa luettuna yhdessä sen 3 artiklan kanssa.

Jos osallistuva jäsenvaltio poikkeaa 8 kohdasta, sen on ilmoitettava siitä asianomaiselle kansalliselle yhteyspisteelle.

Kun kansallinen yhteyspiste on saanut tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen, sen on suljettava kyseinen työnantaja tai muu yhteisö pysyvästi ulos EU:n osaajareservistä ja tarvittaessa poistettava tämän avoimet työpaikat tietotekniseltä alustalta.

Työnantajan tai muun yhteisön, joka on suljettu pysyvästi ulos EU:n osaajareservistä, ei sallita käyttää tietoteknistä alustaa myöskään muiden osallistuvien yhteisöjen kautta.

10. EU:n osaajareservin käyttö on maksutonta kolmansista maista oleville työnhakijoille. Osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt eivät saa periä kolmansista maista olevilta rekisteröityneiltä työnhakijoilta mitään maksuja tai piilokustannuksia rekrytoinnista ennen rekrytointimenettelyn loppuunsaattamista eikä sen jälkeen.

11. Osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen avoimet työpaikat ovat kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden nähtävissä tietoteknisellä alustalla.

12. Avoimet työpaikat poistetaan tietotekniseltä alustalta välittömästi seuraavissa tapauksissa:

- a) osallistuva työnantaja tai muu osallistuva yhteisö pyytää kansallista yhteyspistettä poistamaan jonkin avoimista työpaikoistaan tai ne kaikki;
- b) osallistuva työnantaja tai muu osallistuva yhteisö antaa kansalliselle yhteyspisteelle ilmoituksen 13 kohdan mukaisesti;
- c) työpaikkaan ei ole vuoden aikana löytynyt yhteensopivaa kolmannelle maasta olevaa rekisteröitynyttä työnhakijaa;
- d) osallistuvan työnantajan tai muun osallistuvan yhteisön pääsy osaajareserviin on keskeytetty tai se on suljettu pysyvästi ulos osaajareservistä;

- e) asianomaiset ammatit on poistettu, kun unionin laajuista työvoimapulasta kärsivien ammattien luetteloa on mukautettu 15 artiklan mukaisesti.

13. Osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava tietoteknisellä alustalla, että ne ovat onnistuneesti rekrytoineet kolmannesta maasta olevan rekisteröityneen työnhakijan tiettyyn avoimeen työpaikkaan. Tällaisten kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilit poistetaan tietotekniseltä alustalta.

14 artikla

Luettelo unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivistä ammateista

1. Liitteessä vahvistetaan tämän asetuksen soveltamista varten luettelo unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivistä ammateista kansainvälisen työtoimiston vuoden 2008 kansainvälisen ammattiluokituksen ISCO-08-luokituksen nelinumerotasolla.

Komissiolle siirretään valta antaa delegoituja säädöksiä 21 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen liitteen muuttamiseksi ottaen huomioon:

- a) kansallisten yhteyspisteiden sihteeristölle 15 artiklan 1 kohdan kolmannen ja neljännen alakohdan mukaisesti ilmoittamat työvoimapula-ammattit, jotka ovat yhteisiä merkittävälle määrälle osallistuvia jäsenvaltioita;
- b) ammatit, jotka edistävät suoraan unionin kilpailukykyä sekä vihreää ja digitaalista siirtymää tai joiden merkitys todennäköisesti kasvaa.
2. Sihteeristö julkaisee luettelon unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivistä ammateista tietoteknisellä alustalla.

15 artikla

Mukautukset unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luetteloon

1. Osallistuvat jäsenvaltiot voivat päättää lisätä luetteloon työvoimapulasta kärsiviä ammatteja ISCO-08-luokituksen nelinumerotasolla työmarkkinoidensa erityistarpeiden ja poliittisten tavoitteidensa täyttämistä varten. Ne voivat myös päättää poistaa unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsiviä ammatteja koskevasta luettelosta, jos työvoimapula-ammattit eivät vastaa niiden työmarkkinoiden erityistarpeita kansallisella tai alueellisella tasolla tai niiden poliittisia tavoitteita. Tällaiset maakohtaiset mukautukset saavat vaikuttaa työnhakijoiden ja työpaikkojen yhteensaattamiseen ainoastaan kyseisessä jäsenvaltiossa.

Kansallinen yhteyspiste ilmoittaa unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luetteloon mahdollisesti tehtävistä maakohtaisista mukautuksista viimeistään kolme kuukautta ennen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua päivää, jolloin asianomaisen jäsenvaltion EU:n osaajareserviin osallistumisen on tarkoitus alkaa.

Kansalliset yhteyspisteet voivat ilmoittaa sihteeristölle myöhemmistä unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luetteloon tehtävistä maakohtaisista mukautuksista kuuden kuukauden välein.

Kun liitettä muutetaan 14 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, kansallisten yhteyspisteiden on ilmoitettava unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luetteloon mahdollisesti tehtävistä maakohtaisista mukautuksista kolmen kuukauden kuluessa.

2. Sihteeristö julkaisee kansallisten yhteyspisteiden ilmoittamat unionin laajuisesta työvoimapulasta kärsivien ammattien luetteloon tehdyt maakohtaiset mukautukset tietoteknisellä alustalla.

16 artikla

Hakutoiminto ja työnhakijoiden ja työpaikkojen yhteensaattaminen

1. Osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt voivat hakea kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiileja ja verrata niiden yhteensopivuutta tietoteknisellä alustalla saatavilla olevien avointen työpaikkojen kanssa.

2. Osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt voivat käyttää tietoteknisellä alustalla saatavilla olevia erityisiä suodattimia sellaisten kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilien hakemiseen, joiden lisäämään 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun merkintään sisältyy tieto sitä, että he ovat saaneet erityistukea osaamiskumppanuuden, kahdenvälisen järjestelyn tai kansallisen kehyksen, joka koskee taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, puitteissa.

3. Osallistuvat työnantajat ja muut osallistuvat yhteisöt voivat tutustua automaattisella yhteensaattamisvälineellä tuotettuun ehdotettujen kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilien luetteloon, joka perustuu kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden taitojen, pätevyyden, tutkintojen ja työkokemuksen soveltuvuuteen sekä siihen, onko hakija käytettävissä avoimeen työpaikkaan.

4. Kolmansista maista olevat rekisteröityneet työnhakijat voivat hakea tietotekniseltä alustalta avoimia työpaikkoja ja tutustua automaattisella yhteensaattamisvälineellä tuotettuun ehdotettujen soveltuvien avointen työpaikkojen luetteloon.

V LUKU

TIEDOTTAMINEN, VALITUSMENETTELYN HELPOTTAMINEN JA NOPEUTETUT MAAHANMUUTTOMENETTELYT

17 artikla

Tiedottaminen

1. Osallistuvien jäsenvaltioiden on asetettava EU:n osajareserviä ja sen toimintaa koskevat tiedot helposti saataville, myös vammaisia henkilöitä varten.

Sihteeristö asettaa kansallisten yhteyspisteiden tuella tietotekniselle alustalle saataville seuraavat tiedot:

- a) tietoa oikeudenmukaisista rekrytointi- ja työhönottomenettelyistä, myös tutkintojen tunnustamisesta ja taitojen validoinnista sekä elin- ja työoloista osallistuvissa jäsenvaltioissa;
- b) tietoa maahanmuuttomenettelyistä, myös menettelyistä viisumien ja oleskelulupien saamiseksi työntekoa varten;
- c) tietoa kolmansien maiden kansalaisten oikeuksista ja velvollisuuksista, myös olemassa olevien valitus- ja oikeussuojamekanismien saatavuuden ja siten tehokkaan oikeussuojan varmistamisen osalta;
- d) selkeä selitys kolmansista maista oleville työnhakijoille siitä, että jos heiltä on oikeudellisella tai hallinnollisella päätöksellä evätty maahantulo johonkin jäsenvaltioon tai lupa oleskella jossakin jäsenvaltiossa tai jos heille on määrätty direktiivin 2008/115/EY mukainen maahantulokielto, heidän maahantulonsa jäsenvaltioiden alueelle ja siellä oleskelunsa on kielletty;
- e) selkeä selitys siitä, että kolmansista maista olevien työnhakijoiden rekisteröityminen EU:n osajareserviin, 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun merkinnän lisääminen heidän profiileihinsa tai tuleminen valituksi avoimeen työpaikkaan tietoteknisen alustan kautta eivät takaa pääsyä jäsenvaltioiden alueelle taikka työluvan, viisumin tai oleskeluluvan myöntämistä eivätkä sitä, että turvallisuustarkastukset olisi tehty;
- f) selkeä selitys siitä, että EU:n osajareservin käyttö on maksutonta ja että työnantajat eivät saa periä kolmansista maista olevilta rekisteröityneiltä työnhakijoilta rekrytointista maksuja tai piilokustannuksia.

2. Kansalliset yhteyspisteet antavat avoimeen työpaikkaan valituille kolmansista maista oleville rekisteröityneille työnhakijoille sekä osallistuville työnantajille ja muille osallistuville yhteisöille yksityiskohtaisia tietoja erityisesti seuraavista:

- a) kansalliset maahanmuuttomenettelyt viisumien ja oleskelulupien saamiseksi työntekoa varten, myös tieto turvallisuustarkastusten tekemisestä;
- b) perheen yhdistämisen menettelyt ja perheenjäsenten oikeudet ja velvollisuudet;
- c) kolmansien maiden kansalaisten oikeudet ja velvollisuudet myös siltä osin kuin on kyse työehdoista ja -oloista, verotuksesta, oikeudesta sosiaalietuuksiin, terveydenhuoltoon, koulutukseen ja asuntoon, taitojen ja tutkintojen tunnustamiseen sekä olemassa oleviin valitus- ja oikeussuojamekanismeihin;
- d) toimet, joilla helpotetaan kolmansien maiden kansalaisten kotoutumista vastaanottavaan jäsenvaltioon, kuten kielikurssit, ammatillinen koulutus ja muut kotoutumistoinenpiteet;

- e) toimivaltaisten kansallisten viranomaisten ja maahanmuuttoviranomaisten yhteystiedot kansallisen käytännön mukaisesti sekä kolmansien maiden kansalaisille rekrytoinnin jälkeistä apua tarjoavien kansallisten toimivaltaisten järjestöjen, kuten ammattiliittojen, työnantajajärjestöjen ja kauppakamarien, yhteystiedot, jos niitä on saatavilla;
 - f) tilanteen vaatiessa tietoa vammaistukipalveluista ja kohtuullisten mukautusten toteuttamisesta neuvoston direktiivin 2000/78/EY⁽³⁴⁾ mukaisesti;
 - g) tarvittaessa muiden sellaisten asiaankuuluvien kansallisen tason elinten yhteystiedot, jotka auttavat kolmansien maiden kansalaisia integroitumaan työmarkkinoille.
3. Kansalliset yhteyspisteet ovat vastuussa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen päivittämisestä tarvittaessa.
4. Kansalliset yhteyspisteet voivat päättää antaa 2 kohdassa tarkoitettut tiedot automatisoidussa vakio muodossa, myös viittaamalla olemassa oleviin tietolähteisiin, käyttämällä digitaalisia välineitä.

18 artikla

Valitusmenettelyn helpottaminen

1. Kolmansista maista olevilla rekisteröityneillä työnhakijoilla on oltava tosiasiallinen mahdollisuus käyttää olemassa olevia valitusmekanismeja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos osallistuvat työnantajat tai muut osallistuvat yhteisöt rikkovat jollain tavalla 13 artiklan 7 kohdassa säädettyä veloitetta, kolmansista maista olevilla rekisteröityneillä työnhakijoilla tai heidän edustajillaan on oikeus ilmoittaa rikkomisesta kansalliselle yhteyspisteelle tai tehdä kansallisen lainsäädännön mukainen valitus kansallisille toimivaltaisille viranomaisille.
2. Jos kansalliselle yhteyspisteelle ilmoitetaan rikkomisesta 1 kohdan mukaisesti, kansallinen yhteyspiste saattaa asian kansallisten toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi.

19 artikla

Nopeutetut maahanmuuttomenettelyt

Osallistuvat jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädännön mukaisesti päättää ottaa käyttöön nopeutettuja maahanmuuttomenettelyjä, jotta EU:n osajareservissä avoinna olevaan työpaikkaan valitut kolmansista maista olevat rekisteröityneet työnhakijat voidaan rekrytoida nopeammin.

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

20 artikla

Seurantatoimet ja palaute

1. Sihteeristö seuraa EU:n osajareservin tuloksellisuutta ja kustannustehokkuutta säännöllisesti. Tietoja kerätään erityisesti seuraavista:
- a) kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilien määrä ja tyyppi;
 - b) osallistuvien työnantajien ja muiden osallistuvien yhteisöjen määrä ja tyyppi;
 - c) tietoteknisellä alustalla saataville asetettujen avointen työpaikkojen määrä ja tyyppi;
 - d) käyntien määrä tietoteknisellä alustalla;
 - e) EU:n osajareservin kautta toteutuneiden työnvälitysten määrä ja tyyppi;
 - f) niiden kolmansista maista olevien rekisteröityneiden työnhakijoiden profiilien määrä, joihin sisältyy 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu merkintä;

⁽³⁴⁾ Neuvoston direktiivi 2000/78/EY, annettu 27 päivänä marraskuuta 2000, yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista (EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj>).

- g) tietoteknisen alustan kautta osaamiskumppanuuksien, kahdenvälisten järjestelyjen tai kansallisten kehysten, jotka koskevat taitojen kehittämistä ja validointia kolmannessa maassa, yhteydessä toteutuneiden työväilysten määrä;
- h) EU:n osaajareservistä rekrytoitujen kolmansista maista olevien työnhakijoiden taito- ja tutkintotasot.
2. Sihteeristö järjestää tiedonkeruun vakiintuneiden tilastokäsitteiden ja -määritelmien mukaisesti ja vaihtaa tietoja komission kanssa tämän asetuksen nojalla kerättyjen tietojen laadun sekä Euroopan tilastojen tuottamisen ja laadun varmistamiseksi.
3. Sihteeristö kerää 1 kohdassa tarkoitetut tiedot kansallisten yhteyspisteiden ja ohjausryhmän tuella.
4. Sihteeristö seuraa EU:n osaajareservin tuloksellisuutta säännöllisesti ottaen huomioon kolmansista maista olevilta rekisteröityneiltä työnhakijoilta, osallistuvilta työnantajilta ja muilta osallistuvilta yhteisöiltä sekä kansalaisjärjestöiltä, erityisesti kolmansien maiden kansalaisten ja myös vammaisten henkilöiden parissa työskenteleviltä järjestöiltä, kerätyn palautteen ja niiden kokemukset.

21 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 1 päivästä kesäkuuta 2026 alkaen viiden vuoden ajaksi 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempana, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 14 artiklan 1 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

22 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

*23 artikla***Kertomukset**

Komissio antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2031 ja sen jälkeen joka viides vuosi Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta.

Kertomuksessa arvioidaan erityisesti tämän asetuksen vaikutusta työvoimapulan ja osaamisvajeen ratkaisemiseen osallistuvissa jäsenvaltioissa ja rekrytointimenettelyn tehokkuutta, myös oikeudenmukaisten rekrytointikäytäntöjen varmistamisen osalta, sekä oikeudenmukaisten ja kohtuullisten työehtojen noudattamista.

*24 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Strasbourgissa 29 päivänä huhtikuuta 2026.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

R. METSOLA

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. RAOUNA

LIITE

LUETTELO UNIONIN LAAJUISESTA TYÖVOIMAPULASTA KÄRSIVISTÄ AMMATEISTA

ISCO-08-koodi	Ammatti
2142	Maa- ja vesirakentamisen erityisasiantuntijat
2151	Sähkötekniikan erityisasiantuntijat
2211	Yleislääkärit
2212	Erikoislääkärit
2221	Ylihoitajat ja osastonhoitajat
2411	Laskentatoimen erityisasiantuntijat ja tilintarkastajat
2511	Systeemisuunnittelijat
2512	Ohjelmistokehittäjät
2513	Web- ja multimediasuunnittelijat
2514	Sovellusohjelmoijat
2519	Muut ohjelmisto- ja sovelluskehittäjät
3113	Sähkötekniikan asiantuntijat
3221	Sairaanhoitajat ym.
5120	Kokit, keittäjät ja kylmäköt
5131	Tarjoilijat
5321	Lähihoitajat
7112	Muurarit ym.
7114	Betonirakentajat ja raudoittajat
7115	Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät
7121	Kattoasentajat ja -korjaajat
7123	Rappaajat
7126	Putkiasentajat
7127	Ilmastointi- ja kylmälaiteasentajat
7212	Hitsaajat ja kaasuleikkaajat

ISCO-08-koodi	Ammatti
7213	Ohutlevysepät
7214	Paksulevysepät ja rautarakennetyöntekijät
7223	Koneenasettajat ja koneistajat
7231	Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat
7233	Maatalous- ja teollisuuskoneasentajat ja -korjaajat
7411	Rakennussähköasentajat
7412	Muut sähköasentajat
7511	Teurastajat, kalankäsittelijät ym.
8331	Linja-auton- ja raitiovaunukuljettajat
8332	Kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat
9112	Toimisto- ja hotellisiivoojat ym.
3119	Muut fysiikan, kemian ja teknisten alojen asiantuntijat
2143	Ympäristötekniikan erityisasiantuntijat
2133	Ympäristön- ja luonnonsuojelun erityisasiantuntijat
2145	Puunjalostuksen ja kemian prosessitekniikan erityisasiantuntijat
2144	Konetekniikan erityisasiantuntijat
3115	Konetekniikan asiantuntijat
2141	Teollisen valmistuksen ja tuotantotekniikan erityisasiantuntijat